

Grad Zagreb

Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo

Lokalno partnerstvo
za zapošljavanje
Grada Zagreba

Strategija razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba 2017. - 2020.

Zagreb, travanj 2017.

Grad Zagreb

Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo

Lokalno partnerstvo
za zapošljavanje
Grada Zagreba

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. ANALIZA STANJA	2
3. VREDNOVANJE PROVEDBE PRETHODNE STRATEGIJE.....	22
4. SWOT ANALIZE	25
5. STRATEŠKI OKVIR.....	31
6. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI	36
7. PRIORITETNA PODRUČJA I CILJEVI STRATEGIJE	36
8. MJERE I AKTIVNOSTI.....	37
9. HORIZONTALNE MJERE	53
10. FINANCIRANJE PROVEDBE STRATEGIJE	53
11. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE.....	53

1. UVOD

Strategija razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba 2017. - 2020. predstavlja jasno strateško usmjerenje prema ostvarenju vizije grada Zagreba kao središta gospodarskih i poduzetničkih aktivnosti, s visokom zapošljivošću radne snage koja odgovara potrebama dinamičnog tržišta rada i slijedi načela održivog razvoja. Za ostvarenje ove vizije Strategija postavlja četiri strateška cilja:

Strateški cilj 1: Uskladiti obrazovne programe i aktivnosti za cjeloživotno učenje sukladno potrebama tržišta rada, u suradnji s gospodarskim sektorom i organizacijama civilnog društva.

Strateški cilj 2: Proširiti i unaprijediti lokalni sustav podrške za zapošljavanje i aktivaciju na tržištu rada.

Strateški cilj 3: Osigurati uvjete za stvaranje novih i očuvanje postojećih radnih mjesta razvojem ljudskih potencijala za razvoj, rast i održivost poslovnih subjekata.

Strateški cilj 4: Jačanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba sukladno Operativnom protokolu LPZ-a.

Definirani strateški ciljevi uzimaju u obzir širi strateški kontekst, krenuvši od razine Grada Zagreba i Razvojne strategije Grada Zagreba pa prema ostalim strateškim dokumentima na nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini. Strateški ciljevi su usmjereni na ključne segmente razvoja ljudskog potencijala i usmjeravanja prema tržištu rada – ponude kvalificirane radne snage, podrške u razvoju potražnje te mehanizme tržišta rada, s posebnim naglaskom na ulogu Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba.

Upravo je partnerski pristup bio podloga u definiranju ove Strategije te su bili pozvani svi dionici koji dijele viziju ove Strategije da doprinesu njezinom uspješnom ostvarenju.

2. ANALIZA STANJA

Gospodarstvo

Iz podataka za 2015. proizlazi da je na području grada Zagreba koncentrirano 18,8 % ukupne hrvatske populacije i 32,9 % aktivnih poduzetnika Hrvatske, u Zagrebu se ostvaruje trećina nacionalnog bruto domaćeg proizvoda. To i dalje potvrđuje dominantno značenje i utjecaj Zagreba na gospodarski razvoj države. Novija dinamika financijskih rezultata u poslovnoj 2015. godini ide u prilog zaključku da zagrebačko gospodarstvo izlazi iz recesije.

Gospodarska kretanja u 2015. godini obilježena su rastom ukupne aktivnosti. Vrlo je značajan podatak da Hrvatska, nakon šestogodišnjeg pada gospodarstva, 2015. napokon bilježi vrlo značajan rast BDP-a, koji s pozitivnim predznakom iznosi 1,6 %. Realni bruto domaći proizvod za RH u 2015. godini povećao se za čak 2,0 % i tako doveo do promjene predznaka gospodarskih trendova koji su bili u neprekidnoj recesiji od 2009. godine. Ovim pozitivnim trendovima rasta ukupne gospodarske aktivnosti pridonio je prvenstveno značajan rast vrijednosti izvoza roba i usluga, ali i blagi oporavak domaće potražnje, odnosno osobne potrošnje kao i investicija u fiksni kapital.

Grad Zagreb najjače je gospodarsko središte Hrvatske u kojem se ostvaruje trećina nacionalnog BDP-a, pri čemu se udio BDP-a Grada Zagreba povećao s 31,9 % u 2008. na 33,1 % u 2013. godini. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, temeljenim na novom Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa iz 2010. godine (ESA 2010) koji je zamijenio postojeći metodološki okvir ESA 95 i u primjeni je od rujna 2014., Grad Zagreb je prema posljednjim raspoloživim konačnim podacima za 2013. ostvario ukupan bruto domaći proizvod (BDP), kao glavni indikator razvijenosti i veličine gospodarstva, u iznosu od 109,236 mlrd. HRK (14,423 mlrd. EUR), što je nominalno bilo za 0,3 % manje prema prethodnoj godini i činilo trećinu BDP-a Hrvatske, a realno je to bilo još uvijek manje za 1,9 % u odnosu na prethodnu, 2012. godinu.

BDP Grada Zagreba iznosio je oko 109 milijardi kuna u tekućim cijenama 2013., uz BDP po stanovniku na razini od 18.132 €, što je bilo 77,3 % iznad državnog prosjeka (10.228). Odnos BDP-a po stanovniku u glavnim gradovima prema nacionalnom prosjeku u zemljama Europske unije također se kreće između u rasponu 1,5 - 2 puta (Zagreb/RH 1,77) u korist glavnih gradova.

O sektorskoj strukturi gospodarstva najbolje govore podaci o strukturi bruto dodane vrijednosti koja se relativno sporo mijenja, premda se u Hrvatskoj posljednjih 20 godina najveće promjene odvijaju u pravcu smanjenja udjela primarnog i sekundarnog sektora, a rasta sektora usluga. Nakon rata u Hrvatskoj, od 1996. nadalje, također je došlo do znatnih promjena u strukturi bruto domaćeg proizvoda i u Gradu Zagrebu, posebno kada se uspoređuje u odnosu na osamdesete godine 20. stoljeća. Prema tadašnjim statističkim podacima djelatnost zagrebačke industrije sudjelovala je s gotovo 40 postotnim udjelom (39,9 %) u ukupnoj novododanoj vrijednosti, građevinarstvo je također imalo veći udio nego danas (10,8 %), a trgovina 23,7 %, dok je financijski sektor činio svega 5,5 %.

Prema novim podacima za 2013. u Gradu Zagrebu na prvom je mjestu u strukturi stvaranja bruto dodane vrijednosti djelatnost trgovine s udjelom od 19,7 %, zatim javna uprava, obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb i druge djelatnosti s 13,5 %. Udio industrije i dalje opada i čini svega 9,3 %. U Hrvatskoj je taj udio veći i iznosi 12,4 %, s tendencijom neznatnog rasta posljednjih godina. U strukturi BDV gospodarskih djelatnosti na razini Hrvatske, Zagreb ima natprosječni udio u djelatnostima informacija i komunikacija (65,6 %), u financijskom sektoru

(62,7 %), u stručnim, znanstvenim, tehničkim, administrativnim i sličnim (55,5 %) kao i u ostalim uslužnim djelatnostima.

Grad Zagreb i dalje je predvodnik u skupini županija koje su iznad nacionalnog prosjeka i u 2013. imao je povećanje ovog indikatora za 77,3 % od nacionalnog prosjeka. U skupini županija s iznadprosječnim omjerom BDP-a po stanovniku 2013. bile su još samo Istarska i Primorsko-goranska županija, dok su sve ostale bile niže od nacionalnog prosjeka, a od regija je to samo Kontinentalna Hrvatska (indeks 101,7 prema RH = 100). Zagreb je, mjereno prema strukturi BDV-a u 2013., i dalje financijsko i informacijsko središte te središte stručnih, znanstvenih i ostalih uslužnih djelatnosti.

Investicije

Pored ljudskih resursa, povoljnog geografskog položaja i proizvedenih resursa na dostignutom stupanju razvijenosti, daljnja investicijska ulaganja jedan su od najznačajnijih pokazatelja gospodarskog rasta. Investicije u dugotrajnu imovinu, posebno u nove objekte u gospodarstvu te proširenje, rekonstrukciju i modernizaciju postojećih, svakako su vezane za razvojnu orijentaciju svakog područja i svakog poduzetnika. Investicijska ulaganja u dugoročnom smislu uvelike utječu na viziju i ciljeve razvoja u budućnosti. U analizi investicija važan je pokazatelj vrijednost ostvarenih investicija po stanovniku jer doprinosi poboljšanju životnih prilika stanovništva zato što ulaganja u dugotrajnu imovinu u znatnoj mjeri utječu na kvalitetu života stanovništva. Kao i prethodne godine, ostvarene investicije po stanovniku u Gradu Zagrebu u 2013. godini zauzele su vodeće mjesto prema vrijednosti u odnosu na druge županije i tako Grad Zagreb spada u pet županija kod kojih je ovaj pokazatelj iznad državnog prosjeka. Njihova vrijednost u Gradu Zagrebu *per capita* iznosi 15.731 HRK što čini 63,9 % više od državnog prosjeka.

Prema podacima FINA-e, u novu dugotrajnu imovinu zagrebački poduzetnici u 2015. uložili su 18.559 milijuna kuna, odnosno 0,8 % više nego 2014. Poduzetnici na području Grada Zagreba ostvarili su 48,3 % ukupnih investicija poduzetnika u RH. U 2015. investicije Grada Zagreba najveće su u odnosu na sve ostale županije, premda je svega petina (20,4 % ili 7.173) zagrebačkih poduzetnika investirala u dugotrajnu imovinu, a u Hrvatskoj je bilo svega 19,8 % odnosno 21.175 poduzetnika koji su investirali u novu dugotrajnu imovinu. Kada se analizira struktura investicija prema veličini poduzetnika, proizlazi da su veliki investitori, kojih je svega 2,1 % (njih 148), ostvarili čak 76 % ukupne vrijednosti investicija u prošloj godini. Na male se poduzetnike odnosilo 15,7 %, dok je udio investicija kod srednje velikih poduzetnika bio 8,3 %.

Vanjskotrgovinska razmjena

Nakon znatnog pada od 15,6 % u 2009., kod poduzetnika na području Grada Zagreba dolazi do određenog oporavka robne razmjene od 2010., a u 2012. godini vrijednost je izvoza rasla dinamičnije, dok dinamika ostvarenog uvoza oscilira.

Vrijednost uvoza drastično je porasla od 2011. godine u odnosu na prethodne i otada oscilira iz godine u godinu. Tako je 2014. pala za gotovo 5 % u odnosu na prethodnu godinu da bi 2015. dosegla rast od čak 8 % u odnosu na 2014. godinu. U razdoblju 2009. - 2015. godine robni je izvoz porastao nominalno za 37,6 %, odnosno po prosječnoj godišnjoj stopi od 4,6%.

Uvoz se u ovom razdoblju kreće sporijom dinamikom, odnosno u porastu je nominalno za 14,7 %, uz evidentni pad od 2008. godine. U usporedbi s robnom razmjenom na razini RH, radi se o istim tendencijama kretanja, ali nižoj dinamici rasta. Vrijednošću izvoza u iznosu od 3,82 mlrd. € u 2015. te uvoza od 9,59 mlrd. €, Grad Zagreb zauzima prvo mjesto u

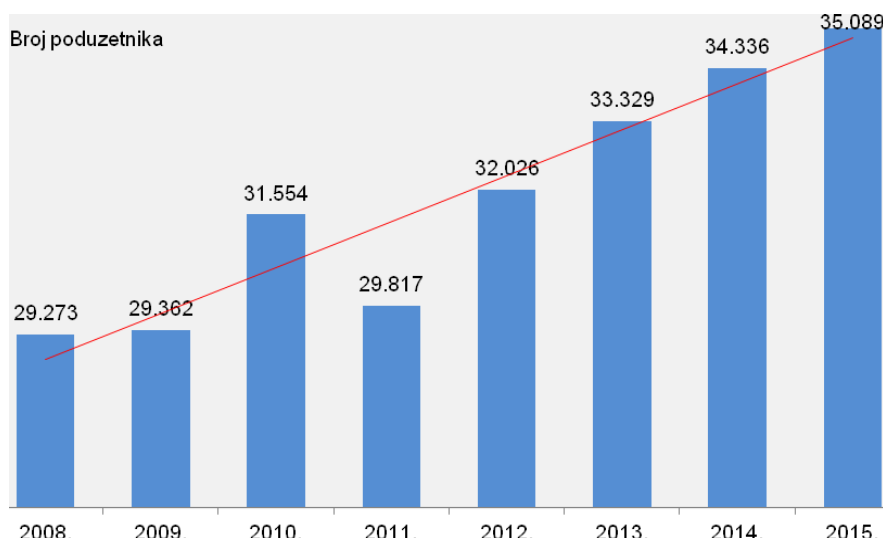

vanjskotrgovinskoj razmjeni Hrvatske i čini trećinu ukupnog robnog izvoza te visokih 51,9 % u ukupnom robnom uvozu Hrvatske. U 2015. godini, računato u €, ostvaren je rast vrijednosti izvoza Grada tek za 1,1 % prema prethodnoj godini, dok je u 2012. to povećanje bilo čak 10,7 %. Istovremeno je uvoz u porastu za čak 9,0 % prema prethodnoj godini, dok je isti u 2012. bio tek 2,0 %.

Grad Zagreb ima negativan saldo robne razmjene s inozemstvom, premda u promatranom razdoblju (2008. - 2015.) postoji tendencija njegova apsolutnog smanjenja, posebno od 2009. godine, pri čemu Zagreb u znatnoj mjeri doprinosi negativnom saldu robne razmjene na državnoj razini. Kako je izvoz Grada Zagreba svojom vrijednošću znatno manji od uvoza, ta pokrivenost uvoza izvozom u 2015. iznosi nešto više od trećine. Stoga su poticaji izvozniciima te povezivanje poduzetnika putem klastera izvoznika na iznalaženju programa zamjene uvoza vlastitom proizvodnjom, posebno proizvodnjom za izvozna tržišta, itekako poželjni. Izvozno orijentirani poduzetnici, odnosno gospodarski klasteri s izvoznim programima, ključni su sektori pokretanja cjelokupnog rasta i razvoja.

Poslovanje poduzetnika

Prema podacima FINA-e obradom godišnjih financijskih izvještaja za 2015. na području Zagreba obuhvaćeno je 35.089 poduzetnika, što znači da ih je ovdje koncentrirano najviše i to 32,9 % od ukupnog broja poduzetnika u RH. Broj zaposlenih kod ovih poduzetnika u blagom je porastu u odnosu na prethodnu godinu i u 2015. godini iznosio je 330.102, a njihov udio u zaposlenima u Hrvatskoj bio je 39,4 % i dalje je u porastu. Grad Zagreb sjedište je trećine svih poduzetnika RH, a izvan njega i većine županijskih središta registrirano je razmjerno malo poduzetnika čija je poslovna aktivnost zanemariva.

S aspekta ukupnih prihoda kao pokazatelja opsega poslovnih aktivnosti, udio Grada Zagreba u ukupnim prihodima hrvatskog gospodarstva 2015. dosegao je 51,3 % i u malom je nominalnom porastu u odnosu na 2014. (indeks 102,3).

U Zagrebu je u 2015. godini 65,4 % poduzetnika (njih 22.936) poslovalo s dobiti, (na razini RH 64,4 %) odnosno s gubitkom je poslovalo njih 12.153 ili 34,6 %. Ostvarena dobit razdoblja poduzetnika u 2015. godini bila je 17.673 milijuna kuna u Gradu Zagrebu, odnosno 49,2 % udjela u ukupnoj dobiti onih poduzetnika Hrvatske koji su poslovali uspješno, tj. s dobiti. U

Gradu Zagrebu gubitak nakon oporezivanja iznosio je 8.432 milijuna kuna ili 44,9 % udjela Grada Zagreba u ukupnim gubicima razdoblja poduzetnika Hrvatske.

Neto financijski rezultat (dobit razdoblja – gubitak razdoblja) Grada Zagreba u 2015. iznosio je 9.240 milijuna kuna i veći je u odnosu na 2014. godinu (indeks 153,9) te čini 53,9 % od iskazanog ukupnog neto financijskog rezultata RH.

Udio poduzetnika na području Grada Zagreba koji su poslovali s dobiti povećan je u odnosu na prethodnu godinu (sa 64 % na 65,4 %), dok je udio poduzetnika koji su poslovali s gubitkom smanjen na 34,6 % u odnosu na 2014. kad ih je bilo 36 %.

Odnos „dobitaša“ i „gubitaša“ u 2015. nešto je povoljniji u Zagrebu nego prosječno na razini RH (64:36), što ukazuje na činjenicu da se zagrebački poduzetnici ipak bolje nose s faktorima krize od poduzetnika na drugim područjima Hrvatske.

Rezultati poslovanja poduzetnika također se mogu pratiti pomoću pokazatelja uspješnosti, učinkovitosti odnosno efikasnosti poslovanja koji se izvode iz godišnjih financijskih izvještaja. Pokazatelj produktivnosti mjeren ostvarenim ukupnim prihodima po zaposlenom proizlazi da su zaposleni na području Grada Zagreba najproduktivniji od zaposlenika u svim drugim županijama jer su imali najveću produktivnost, odnosno ostvarili su 993 tisuće kuna po zaposlenom, dok je prosjek za RH bio 762 tisuće kuna ili 23,3 % manje. Zapaža se povećanje neto dobiti razdoblja po zaposlenom u odnosu na prethodnu godinu kako u gospodarstvu GZ (33,5 %) tako i u RH (48 %).

U Gradu Zagrebu posljednjih godina, a tako i u 2015., dominiraju poduzetnici u djelatnosti trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla čiji je udio 26,3 %, kao i prema broju zaposlenih (25,3 %) koji čine četvrtinu svih zaposlenih. U ovoj djelatnosti ostvaruje se i najveći udio ukupnih prihoda (37,9 %) te najveći udio u investicijska ulaganja (16,6 %). Dobit razdoblja po pojedinoj djelatnosti najveća je u prerađivačkoj industriji (17,3 %), zatim u trgovini (16,8 %) te u djelatnosti informacija i komunikacija. Investicijska ulaganja najveća su u već navedenoj trgovini te nakon nje u prerađivačkoj industriji (16,1 %).

Mali i srednji poduzetnici su glavni oslonac i ključni resurs ekonomskog rasta, dinamike u razvijenim zemljama. I u Hrvatskoj je malo i srednje poduzetništvo najdinamičniji i u krizi najprilagodljiviji dio poduzetništva.

Na razini Hrvatske njihov udio u ukupnom broju poduzetnika iznosi 99,7 % (FINA, 2015.), a u Gradu Zagrebu 99,5 %, od čega na male poduzetnike otpada čak 98,4 %, dok veliki poduzetnici čine svega 0,5 %, njih 165 (FINA 2015.). S obzirom na dinamiku kretanja broja poduzetnika u 2015., broj malih poduzetnika porastao je za 2,2 % i raste neprekidno od 2000. godine s izuzetkom 2011. Broj zaposlenih kod njih također je u porastu (indeks 109,6). MSP zajedno zapošljava 179.076 osoba odnosno 54,2 % svih zaposlenih.

Mali i srednji poduzetnici zauzimaju sve značajniju ulogu u zagrebačkom poduzetništvu i njihovi prihodi i dobit rasli su u 2015. dinamičnije nego kod velikih.

Za male i srednje poduzetnike 2015. godina bila je uspješnija nego prethodna iako veliki poduzetnici imaju natpolovičan udio u ukupnom prihodu (58,1 %) i dobiti prije oporezivanja (51,1 %).

Sve tri kategorije poduzetnika imale su pozitivan konačni financijski rezultat. Neto financijski rezultat kod malih poduzetnika iznosio je 1,3 milijardi kuna, srednje veliki poduzetnici ostvarili su konačnu dobit od 1,7 milijardi kuna, dok je kod velikih poduzetnika neto financijski rezultat iznosio 6,0 milijardi kuna.

Analizirajući financijske rezultate poslovanja poduzetnika na području Grada Zagreba u 2015., vidljivo je da je kod 35.089 poduzetnika bilo zaposleno 330.102 radnika koji su ostvarili 328 milijardi kuna ukupnog prihoda. Dobit razdoblja iznosila je 17,6 milijardi kuna, dok je gubitak razdoblja iznosio 8,4 milijardi kuna. Tako da je u konačnici ostvareno 9,2 milijardi kuna neto dobiti.

Poduzetnici na području Grada Zagreba u 2015. investirali su 18.559 milijuna kuna i ostvarili 48,3 % ukupnih investicija poduzetnika Republike Hrvatske te sudjeluju s udjelom od 33,9 % u broju poduzetnika investitora u Hrvatskoj.

Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom bila je kod poduzetnika u Gradu Zagrebu 16,8 % iznad prosjeka RH.

Komparativni pokazatelji s drugim županijama i gradovima potvrđuju da Grad Zagreb po većini pokazatelja ima povoljniji položaj, a time i dominantnu ulogu u hrvatskom gospodarstvu. Grad Zagreb u mnogim kategorijama premoćno sudjeluje u odnosu na druge županije, dok je njegova važnost u ostvarenju ukupnih prihoda i rashoda, zatim u dobiti, a osobito u konačnom financijskom rezultatu (neto dobiti), iznimno velika na nacionalnoj razini.

Demografski trendovi

Demografska kretanja obrađena su prema rezultatima Popisa stanovništva 2011., uz novije godišnje procjene i podatke vitalne statistike. U nastavku je dan i prikaz demografskih kretanja koja se mogu prikazati i na temelju procjene broja stanovništva, s obzirom na to da je od Popisa 2011. prošlo već nekoliko godina, kako bi se prikazala trenutna kretanja stanovništva u razdoblju nakon Popisa, odnosno u razdoblju 2011. - 2015. godine.

Rezultati Popisa stanovništva iz 2011. potvrđuju da je Grad Zagreb u međupopisnom razdoblju 2001. - 2011. ostao u fazi niskog, premda nešto dinamičnijeg demografskog rasta u odnosu na prethodno međupopisno razdoblje. Naime, relativna međupopisna promjena ukupnog broja stanovnika evidentirana Popisom 2011. u odnosu na 2001. iznosi +1,4 %, što znači da se prosječni godišnji rast stanovništva u ovom razdoblju kretao po stopi od 0,13 %. Grad Zagreb se prema tome od 2001. do 2011. godine apsolutno povećao za 10.872 nova stanovnika ili prosječno 1.087 osoba godišnje. To pokazuje nastavak ranije započetih trendova usporavanja demografskog rasta Zagreba u odnosu na ranija kretanja.

Ukupna se populacija Hrvatske 2001. - 2011. godine smanjila za 3,5 %, a u Gradu Zagrebu došlo je do porasta za 1,4 %. Stanovništvo naselja Zagreb smanjilo se za 2.700 stanovnika odnosno 0,4 %. Od 70 naselja koja su u sastavu Grada Zagreba, 48 naselja imalo je porast broja stanovnika (ukupno 15.087), a 24 naselja smanjenje (ukupno 4.215). Prema tome, može se zaključiti da središnje naselje Zagreb gubi stanovništvo, dok istodobno na području pojedinih okolnih naselja u sastavu Grada Zagreba i Zagrebačke županije stanovništvo raste, ali sporijom dinamikom u odnosu na prethodno međupopisno razdoblje. S demografsko-statističkog aspekta, na rast stanovništva Zagreba u posljednjem međupopisnom razdoblju utjecao je prvenstveno pozitivni migracijski saldo, odnosno pozitivna razlika između broja doseljenih i odseljenih, a u manjoj mjeri prirodni prirast.

Pozitivni prirodni prirast i migracijski saldo posljednjih godina bilježi se na području četvrti Novi Zagreb – zapad, Gornja i Donja Dubrava, Podsused – Vrapče, a najviše na području četvrti Stenjevec i Sesvete, gdje je i najveći porast ukupnog stanovništva.

Pozitivno kretanje stanovništva također imaju četvrti Brezovica, Podsljeme, Podsused – Vrapče, i Trešnjevka – sjever, dok se područje depopulacije središnjeg područja grada u ovom razdoblju proširilo na prostor četvrti Trešnjevka – jug i Peščenica – Žitnjak.

Daljnje opadanje ukupnog broja odvija se u središnjem dijelu grada, odnosno u centralnim gradskim četvrtima Donji i Gornji Grad – Medveščak, kao i Novom Zagrebu – istok, prvenstveno zbog starenja stanovništva te internog preseljenja stanovništva mlađih dobnih skupina u druge dijelove grada s novijom stambenom izgradnjom.

Gustoća stanovništva u Gradu Zagrebu povećana je s 1.215 na 1.232 stanovnika po km², uz nastavak ranije uočenih tendencija demografske decentralizacije u prostoru.

Analiza kretanja stanovništva po naseljima u Gradu Zagrebu ukazuje da je centralno naselje Zagreb u blagom opadanju (indeks 99,6), a u upravno-teritorijalnom obuhvatu Grada Zagreba demografski najintenzivnije raste istočno središnje naselje Sesvete (indeks 120,4). Slijede druga prigradska naselja sesvetskog područja te veća naselja južnog dijela Grada Zagreba oko i ispod zagrebačke obilaznice.

Ovakva demografska kretanja odvijaju se prvenstveno zahvaljujući doseljavanju stanovništva na ovo područje u ranijem razdoblju, dobnoj strukturi, povezano s dostignutom razinom razvoja, te daljnjem osnaživanju društvene i komunalne infrastrukture te stambene izgradnje. Dosadašnja razvojna istraživanja potvrđuju da je rast zagrebačkog stanovništva, podržan migracijama, bio u pozitivnoj korelaciji s ukupnim društvenim, posebno gospodarskim razvojem.

Udio stanovništva naselja Zagreb u ukupnom stanovništvu upravno-teritorijalnog obuhvata Grada Zagreba u posljednjih deset godina nastavio se smanjivati, kao nastavak ranije započetih tendencija, zato što gradska okolica demografski raste, odnosno intenzivira se proces metropolizacije grada u gradsku regiju.

Prirodni prirast od 1992. godine u negativnoj je fazi bio sve do 2008. godine, od kada je ponovno u blagom porastu 2008. (26), 2009. (321), 2010. (327), 2011. (15) i 2012. (65 više živorođenih od umrlih). Grad Zagreb i njegovo okolno područje (Zagrebačka županija) imali su u ovom razdoblju najveći pozitivni neto saldo migracija od svih drugih županija.

Broj živorođenih u stalnom je porastu od 2001. godine kada je iznosio 7.013 da bi od 2008. prešao brojku od osam tisuća i nastavio dalje rasti približavajući se brojevi od devet tisuća. Od 2008. godine u Gradu Zagrebu zabilježene su značajnije promjene kod prirodnog kretanja stanovništva.

Prirodni prirast na početku ovog razdoblja bio je negativan (-1.027) da bi na kraju ovog razdoblja bio pozitivan i 2010. godine iznosio 327. Rezultat ovakvog razvoja prirodnog kretanja stanovništva u ovom razdoblju proizlazi iz nekoliko čimbenika. Grad Zagreb ima jednu od najboljih populacijskih politika u državi s obzirom na novčane potpore i davanja za novorođenu djecu, subvencije u predškolskom odgoju i cijene vrtića koje plaćaju roditelji, subvencije u osnovnim i srednjim školama (besplatni udžbenici).

Za razliku od prethodno promatranog međupopisnog razdoblja, u posljednjem razdoblju 2011. - 2015. ukupno je u Gradu Zagrebu živorođeno 41.550 djece, a umrlo je 42.265 osoba, što znači da se dogodio drastičan prirodni pad u ovom razdoblju te je poprimio značajan negativni predznak od -715, dok je za isto razdoblje 2016. bio pozitivan i iznosio 67. U ovom razdoblju prirodni pad bio je zabilježen samo 2013. godine da bi se 2015. povećao čak sedam puta. Opća stopa nataliteta u istom razdoblju bila je konstantna i iznosila 10,6 ‰, osim u 2013. godini kada je pala na 10,4 ‰, dok je opća stopa mortaliteta s 10,6 ‰ u 2011. pala na 10,5 ‰ i održala se

takvom od 2012. do 2014. godine. Stopa prirodnog priraštaja oscilirala je od 0 (2011.) do 0,1‰ (2014.). Globalni čimbenik povećanja nataliteta je kretanje životnog standarda, što je povezano s ukupnim gospodarskim i društvenim razvojem. U ovom četverogodišnjem razdoblju 2011. - 2015., nakon Popisa 2011., Grad Zagreb bilježi pozitivan ukupni saldo migracija od 14.622 stanovnika. Ukupno je u Grad Zagreb doselilo 59.951 osoba, od toga iz drugih županija 47.398, a iz inozemstva 12.442. U istom razdoblju je u druge županije odselilo 33.349, a u inozemstvo 14.157 osoba. Dok je ukupan saldo migracija za isto razdoblje za RH s inozemstvom bio negativan i iznosio je -41.132.

Ovaj pozitivni migracijski saldo pokazuje kako je Grad Zagreb i njegovo neposredno okruženje bilo najprivlačnije odredište unutarnjih i vanjskih migracija. Broj doseljenih u ovom razdoblju u značajnom je porastu zbog relativno povoljnijeg gospodarskog rasta u odnosu na ostale županije. Doseljavanje na područje Grada Zagreba svakako je doprinijelo i pozitivnom prirodnom prirastu u ovom razdoblju.

Tablica 1. Procjena broja stanovnika Grada Zagreba i RH nakon Popisa 2011.

Područje	2011.*	2012.*	2013.*	2014.*	2015.*
Republika Hrvatska	4.284.889	4.267.558	4.255.689	4.238.389	4.203.604
Grad Zagreb	790.017	793.057	795.505	798.424	799.565

* Procjene broja stanovnika sredinom 2011., 2012., 2013., 2014. i 2015. izračunate su na temelju podataka Popisa 2011.

Izvor: Procjene stanovništva Republike Hrvatske u 2015., Priopćenja 7.1.4., DZS, 2016.

Državni zavod za statistiku procjenjuje broj stanovnika sredinom godine za svaku godinu nakon popisa stanovništva, a procjenom za 2016. još se ne raspolaže (objava se očekuje u rujnu 2017.). Za razdoblje 2011. - 2015. procjena je izračunata na temelju podataka Popisa 2011., prirodnoga kretanja i migracijskog salda.

Prema procjeni sredinom 2015. Republika Hrvatska imala je 4 203 604 stanovnika, od toga 2 028 640 muškaraca i 2 174 964 žene. Kontinuirani pad broja stanovnika nastavlja se i u 2015. U odnosu na procjenu prethodne godine, broj stanovnika smanjio se za 34 785 osoba ili 0,8 %. Smanjenje ukupnog broja stanovnika bilježe sve županije, osim Grada Zagreba gdje je, u odnosu na procjenu prethodne godine, zabilježen relativni porast od 0,14 %, i za 9.548 u odnosu na 2011. godinu ili 1,2 %. Najveći relativni pad broja stanovnika zabilježen je u Vukovarsko-srijemskoj županiji (2,43 %). Iako višegodišnji niz podataka o broju stanovnika zbog razlike u metodologiji nije neposredno usporediv, može se uočiti nastavak trenda kretanja određenih pokazatelja.

Demografska kretanja, posebno kvalitativna obilježja stanovništva, temelj su za projekciju tržišta radne snage i zaposlenosti, i važan su indikator za planiranje gospodarskog, obrazovnog, zdravstvenog i socijalnog razvoja.

Promatrano s pozicije dugoročnijeg gospodarskog razvoja Grada Zagreba, udio radnog kontingenta u ukupnom stanovništvu aktualizira temu poticanja poduzetništva i stvaranja takvog poduzetničkog okruženja koje će voditi rastu zaposlenosti i ukupnog blagostanja.

Kretanje na tržištu rada

Zaposlenost

Uvidom u strukturu gospodarstva Grada Zagreba iz razdoblja prije 1990. godine mjereno indikatorom zaposlenosti, potvrđuje se da je najviše zaposlenih u Zagrebu bilo u industriji (107.710 ili 29,8 %, prema podacima iz 1989.), dok je prema podacima za 2015. u industriji sa srodnim djelatnostima radilo 49.114 zaposlenih i konstantno je u opadanju. To znači da je zaposlenost u zagrebačkoj industriji u posljednjih 26 godina više nego prepolovljena.

Ukupno gledano, u strukturi zaposlenosti tijekom 2015. godine ostvarene su pozitivne promjene na tržištu rada tj. došlo je do blagog povećanja zaposlenosti, značajnijeg smanjenja nezaposlenosti te slijedom toga i do smanjenja stope nezaposlenosti. U razdoblju 1989. – 2015. također je došlo do drastičnog pada zaposlenih u građevinarstvu za 48,0 %, dok je u trgovini došlo do porasta čak za 69,2 %. I ostale uslužne djelatnosti: turizam, ugostiteljstvo, financijski sektor te informacije i komunikacije također bilježe porast zaposlenih, posebno od 2005. godine.

Tablica 2. Kretanje ukupno zaposlenih u Gradu Zagrebu 2008.-2015.

Godina	Ukupno zaposleni	Zaposleni u pravnim osobama*	Zaposleni u obrtu i slobodnim profesijama	Zaposleni osiguranici poljoprivrednici	Nezaposleni	Stopa registrirane nezaposlenosti (%)
2008.	421.585	374.108	46.725	752	27.808	6,2
2009.	424.263	378.938	44.635	690	28.513	6,3
2010.	408.864	367.764	40.479	621	37.327	8,4
2011.	397.365	359.430	37.348	587	41.368	9,4
2012.	398.890	362.889	35.426	575	41.869	9,5
2013.	390.469	356.065	33.864	540	47.055	10,8
2014.	383.967	351.919	31.521	527	48.243	11,2
2015.	389.888	359.288	30.082	518	41.484	9,6

Izvor: Zaposlenost i nezaposlenost 2008.-2015., Godišnja priopćenja, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada, Odjel za statistiku, www.zagreb.hr, 2016.

* Uključen je procijenjeni broj zaposlenih u poslovnim subjektima koji zapošljavaju manje od 10 zaposlenih. Ovaj dio pokazuje znatan porast, na što u mnogome utječu statističke metodološke promjene.

U ukupnoj zaposlenosti Grada Zagreba udio zaposlenih u zagrebačkoj prerađivačkoj industriji u 2015. godini iznosio je 10,5 %, u poljoprivredi je bilo najmanje zaposlenih (0,4 %), dok je najveći udio od gospodarskih djelatnosti imala trgovina (17,9 %). Udjeli ostalih gospodarskih djelatnosti kreću se u rasponu od 5 do 8,7 %. U financijskom posredovanju zaposleno je 5,1 %, u prijevozu i skladištenju 5,0 %, u građevinarstvu 5,6 %, u informacijama i komunikacijama 5,7 % te u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima i javnoj upravi po 8,7 %.

Nekadašnje prvenstvo Zagreba po zaposlenosti u industriji danas su preuzele negospodarske djelatnosti (uprava, obrazovanje, zdravstvo i sl.), a od gospodarskih djelatnosti trgovina. U ovom razdoblju 2008. - 2015. primjetan je pad broja zaposlenih u industriji za 35,0 % te u svim

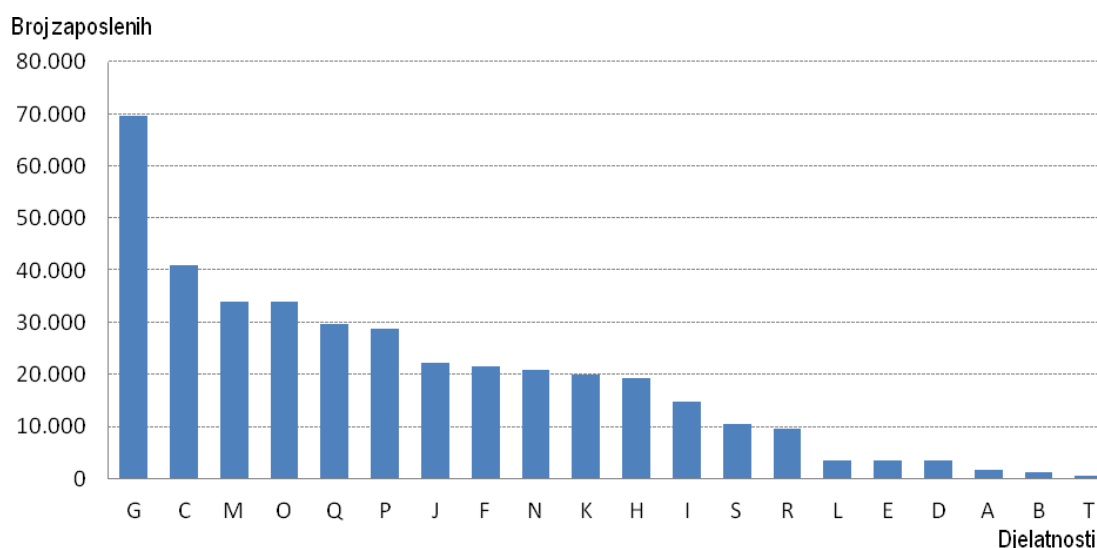

gospodarskim djelatnostima zajedno od čak 10,9 %. Porast zaposlenosti u ovom sedmogodišnjem razdoblju vidljiv je jedino u negospodarskim djelatnostima, i to za čak 6,4 %.

Promatrajući strukturu zaposlenog stanovništva po sektorima djelatnosti, u novijem razdoblju 2010. - 2015., vidljiv je nastavak već započetih tendencija u pogledu tercijarizacije djelatnosti.

U 2015. najveći je udio zaposlenih bio u tercijarnom sektoru (55,3 %), slijedi kvartarni (26,1 %), sekundarni (18,2 %) te primarni (0,4 %) sektor. Pritom primarni i sekundarni sektor bilježe smanjenje udjela zaposlenih, a kvartarni i primarni sektor znatan porast. Zagreb je 1989. imao sljedeći poredak udjela zaposlenih po sektorima djelatnosti: II–III–IV–I, a 2015. III–IV–II–I. Drugim riječima, sekundarni sektor u promatranom razdoblju ubrzano je pao na niže mjesto.

Grafikon 1. Zaposleni po djelatnostima u Gradu Zagrebu 2015. godine

G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, C - Prerađivačka industrija, O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, P - Obrazovanje, F - Građevinarstvo, J - Informacije i komunikacije, H - Prijevoz i skladištenje, K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, S - Ostale uslužne djelatnosti, R - Umjetnost, zabava i rekreacija, L - Poslovanje nekretninama, E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, B - Rudarstvo i vađenje, T - Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i pružaju različite usluge za vlastite potrebe

Izvor: Zaposlenost i nezaposlenost 2008. - 2015., Godišnja priopćenja, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada, Odjel za statistiku, www.zagreb.hr, 2016.

Na području Grada Zagreba godine 2008. u pravnim osobama bilo je 374.108 zaposlenih, a 2015. godine 359.288 osoba, odnosno 14.820 zaposlenih manje, što znači da se u Zagrebu u ovom razdoblju taj broj smanjivao prosječno godišnje za 2.117 osoba. Od ukupnog broja zaposlenih u pravnim osobama na razini RH, udio Grada Zagreba 2015. godine bio je 31,9 %.

U posljednjih 7 godina (2008. - 2015.) broj zaposlenih u obrtu i slobodnim profesijama Grada Zagreba smanjen je za 35,6 % ili za 16.643 osoba. U strukturi zaposlenih u obrtu 2015. godine najviše je bilo zaposlenih u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima 14,6 %, slijedi prerađivačka industrija 13,9 % koja pada na drugo mjesto u odnosu na prethodnih nekoliko godina, zatim trgovina i ugostiteljstvo s 12,6 %, te ostale uslužne djelatnosti s 11,5 %.

Nezaposlenost

U Gradu Zagrebu je 2008. godine bilo prosječno 26.584 nezaposlenih osoba, a godine 2015. registrirano ih je 39.206. Od te krizne 2008. godine nezaposlenost je bila u znatnom porastu sve do 2014. godine, kako u državi tako i u Zagrebu, da bi se u 2015. napokon postiglo smanjenje. Ukupno gledano, u Gradu Zagrebu nezaposlenost je rasla od 2008. do 2014. godine za 65,3 % odnosno 17.373 osobe, a u RH za 38,6 % ili 91.445 osoba. Konačno, 2015. godine nezaposlenost u Gradu Zagrebu bilježi pad od 4.751 osobe ili 10,8 % u odnosu na prethodnu godinu, odnosno rast od 12.622 osobe ili 47,5 % u odnosu na 2008. Na razini RH nezaposlenost je također smanjena u odnosu na negativni niz prethodnih godina.

Pod utjecajem smanjenja broja nezaposlenih te istodobnoga povećanja broja zaposlenih osoba u Republici Hrvatskoj, smanjena je prosječna godišnja stopa registrirane nezaposlenosti s 18,8 % u 2014. na 16,7 % u 2015. godini, a u Gradu Zagrebu s 9,3 % na 8,4 %.

Za izračunavanje stope nezaposlenosti po županijama korišteni su podaci o osiguranicima mirovinskog osiguranja evidentiranim u Hrvatskome zavodu za mirovinsko osiguranje kao zaposlene osobe te podaci o nezaposlenim osobama, evidentiranim u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje.

Prema tim podacima u 2015. prosječna stopa nezaposlenosti na državnoj razini iznosila je 16,7 %, pri čemu je u devet županija bila niža, a u dvanaest viša od prosječne državne razine.

Tablica 3. Kretanje nezaposlenosti u Gradu Zagrebu i RH 2008. - 2015. (godišnji prosjek)

Godina	Grad Zagreb	Republika Hrvatska	Udio Grada Zagreba u RH (%)
2008.	26.584	236.742	11
2009.	30.190	263.174	11,5
2010.	37.712	302.425	12,5
2011.	39.656	305.333	13
2012.	41.994	324.324	13
2013.	45.916	345.112	13
2014.	43.957	328.187	13,4
2015.	39.206	285.906	14
2016.	32.810	209.051	15,7

Izvor: Zaposlenost i nezaposlenost 2008. - 2015., Godišnja priopćenja, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada, Odjel za statistiku, www.zagreb.hr, 2016., nadopunjeni podaci za 2016. godinu.

U strukturi nezaposlenih po dobi krajem 2015. godine u Gradu Zagrebu na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje nezaposlenih u dobi od 15 do 29 godina bilo je 27,4 %, od 30 do 44 godina 30,8 % te od 45 do 60 i više godina 41,9 %. Ovakva struktura nezaposlenih jako je nepovoljna s obzirom na to da je najveći udio nezaposlenih u starijim dobnim skupinama.

Prema razini obrazovanja među nezaposlenima u 2015. smanjio se prosječni broj neobrazovanih svih obrazovnih skupina. Apsolutno i relativno najviše je onih sa završenom srednjom školom

Grad Zagreb

Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo

Lokalno partnerstvo
za zapošljavanje
Grada Zagreba

sa zanimanjima u trajanju od 4 i više godina i gimnazijama, te srednjim školama za zanimanja u trajanju do 3 godine i školama za KV i VKV radnike (čak 56,4 % od ukupno nezaposlenih). Nezaposleni s visokom stručnom spremom u Zagrebu čine 15,5 %, a među gotovo svim skupinama nezaposlenih prema razini obrazovanja veći udio čine žene nego muškarci. Izuzetak predstavljaju samo obrazovani s osnovnom i trogodišnjom srednjom školom za KV i VKV radnike, među kojima je više muškaraca.

Tablica 4. Broj i udio nezaposlenih u Gradu Zagrebu – prema spolu i razini obrazovanja (2008. – 2016.)

Godina	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Muškarci	10.688	13.080	18.015	19.300	20.607	22.596	21.238	18.656	15.076
(0) Bez škole i nezavršena osnovna škola	4%	4%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	4%
(1) Završena osnovna škola	18%	18%	18%	18%	17%	16%	17%	18%	17%
(2) Srednja škola	63%	64%	63%	63%	62%	63%	62%	60%	57%
(3) Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	5%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	8%	8%
(4) Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	9%	9%	10%	11%	11%	11%	12%	12%	13%
Žene	15.896	17.111	19.697	20.356	21.386	23.321	22.719	20.550	17.734
(0) Bez škole i nezavršena osnovna škola	6%	5%	4%	4%	3%	3%	3%	3%	4%
(1) Završena osnovna škola	21%	20%	19%	18%	17%	16%	16%	16%	16%
(2) Srednja škola	59%	58%	58%	57%	56%	56%	55%	54%	53%
(3) Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	5%	6%	6%	6%	7%	8%	9%	9%	9%
(4) Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	10%	11%	14%	15%	17%	17%	18%	18%	19%
Ukupno	26.584	30.191	37.712	39.656	41.994	45.916	43.957	39.206	32.810

Izvor: Obrada podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje objavljenih na <https://statistika.hzz.hr>, pristupljeno 02.02.2017.

Iz navedenih podataka vidljiv je pad broja nezaposlenih za 13.107 (29 %) u 2016. godini u odnosu na 2013. godinu kada je brojka nezaposlenih bila na najvišoj razini u razdoblju 2008. - 2016. Broj nezaposlenih žena se smanjio u 2016. u odnosu na 2013. godinu za 24 %, muškaraca za 33 %, pri čemu je u 2013. godini omjer nezaposlenih žena i muškaraca bio 51:49, dok je u 2016. godini bio 54:46, što ukazuje na tendenciju da se ponovno povećava nejednakost žena i muškaraca među nezaposlenima, s obzirom na to da je ovaj omjer u 2008. godini bio 60:40 te se do 2013. godine smanjivao, nakon koje ponovno raste.

Gledajući obrazovnu strukturu primjetan je kontinuiran rast udjela nezaposlenih sa završenim „fakultetom, akademijom, magisterijem, doktoratom”, pri čemu je udio žena u ovoj skupini posebno u ukupnom broju nezaposlenih žena u značajnom porastu i očito nepovoljnom položaju – porast s 10 % (2008.) na 19 % (2016.).

Temeljem podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, promatrano prema dobi, početkom i krajem razdoblja od 2013. do kraja 2016. godine približno je isti udio (41,1 % i 41,5 %) nezaposlenih osoba od 30 do 49 godina (0,4 pb u porastu), ali značajnije je porastao udio osoba u dobi s 50 i više godina (za 7,0 pb) te je krajem promatranog razdoblja iznosio 34,4 %, a smanjio se udio mladih od 15 do 29 godina (za 7,4 pb) te je iznosio 24,1 %.

Broj evidentiranih nezaposlenih osoba s invaliditetom u promatranom je razdoblju u porastu (najviše krajem 2014. godine, 5,6 % u odnosu na godinu ranije). Početkom razdoblja u evidenciji bile su 1.354 osobe promatrane skupine, a krajem 1.519. Udio u ukupno evidentiranim nezaposlenim osobama također je u porastu s 2,9 % na 5,0 % ili 2,1 pb.

Broj evidentiranih nezaposlenih hrvatskih branitelja (3.075) krajem 2016. godine bio je za 16,4 % manji u odnosu na godinu ranije te je u padu u svim promatranim godinama, s izuzetkom 2013. godine kada je porast iznosio 4,0 %. Udio hrvatskih branitelja u ukupno evidentiranim nezaposlenim osobama uglavnom se kretao između 9,2 % (početkom razdoblja) i 10,1 % (krajem razdoblja).

Ako pak promatramo stopu nezaposlenosti, prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, ona je iz godine u godinu niža te je početkom promatranog razdoblja (prosinac 2013.) iznosila 9,8 %, krajem 2014. 8,8 %, krajem 2015. 8,0 % i 6,5 % krajem 2016. godine. Treba napomenuti da je stopa nezaposlenosti pala ne samo zbog pada broja nezaposlenih osoba već i zbog porasta broja zaposlenih osoba kojih je krajem 2013. godine na području Grada Zagreba (prema podacima HZMO) bilo 429.496, a krajem 2016. godine 435.886 ili za 1,5 % više.

Značajan trend se može uočiti pri usporedbi podataka o ulascima u evidenciju nezaposlenih i zapošljavanju s evidencije kada se promatraju po djelatnostima poslodavaca (prema NKD-u).

Tablica 5. Zapošljavanje s evidencije i ulasci u evidenciju prema djelatnosti zaposlenja/prethodnog poslodavca (2013. - 2016.)

Djelatnost NKD 2007	Zapošljavanje s evidencije				Ulasci u evidenciju iz radnog odnosa			
	2013.	2014.	2015.	2016.*	2013.	2014.	2015.	2016.*
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	115	156	178	121	148	133	165	105
(B) Rudarstvo i vađenje	15	9	14	12	52	48	26	25
(C) Prerađivačka industrija	2670	2913	2881	2115	3576	3487	2964	2009
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	38	68	41	38	57	30	46	42
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom...	74	82	176	68	66	113	95	142
(F) Građevinarstvo	1587	1868	1708	1027	2232	2074	1723	970
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	4730	5307	4870	3479	6119	5547	5327	3098
(H) Prijevoz i skladištenje	972	948	906	685	1424	1041	1002	517
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	2337	2859	2807	2058	2624	2945	2930	1608

(J) Informacije i komunikacije	740	909	925	630	976	938	1016	684
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	361	464	453	310	452	436	516	386
(L) Poslovanje nekretninama	197	311	202	159	272	459	252	184
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1637	1794	1780	1249	1829	1572	1671	1148
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1691	2149	2189	1811	1539	1644	1689	1246
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	420	514	420	194	343	179	166	163
(P) Obrazovanje	1969	2165	2053	1539	1697	1752	1666	1385
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1098	1256	1361	945	1127	800	846	645
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	335	365	362	276	422	446	413	272
(S) Ostale uslužne djelatnosti	722	747	806	573	947	899	938	682
(T) Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava...	57	64	41	30	104	101	71	51
(U) Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	16	23	18	8	7	23	16	4
Ukupno	21781	24971	24191	17327	26013	24667	23538	15366

* Podaci za 2016. godinu obuhvaćaju period od siječnja do kolovoza 2016.

Izvor: Obrada podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje objavljenih na <https://statistika.hzz.hr>, pristupano 27.10.2016.

U prethodnom prikazu su analizirani podaci od 2013. godine nadalje s obzirom na to da je u toj godini došlo do obrata trendova na tržištu rada. Iz podataka je vidljiv preokret u odnosu zapošljavanja i novoevidentiranih u određenim djelatnostima, tj. postoje pozitivni trendovi u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu (prvenstveno za nezaposlene muškarce) i trgovini, što je iznimno važno s obzirom na veliki udio zapošljavanja u ovim djelatnostima. Pozitivan odnos, ali i rastući trend, tj. veće zapošljavanje s evidencije u odnosu na novoevidentirane nezaposlene iz radnog odnosa, prisutan je u djelatnostima: zdravstvene zaštita i socijalna skrb (ovdje je rastući trend vrlo istaknut), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, obrazovanje. U djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane konverzija je primjetna tek u 2016. godini.

Slobodna radna mjesta

Poslodavci s područja Grada Zagreba prijavili su Zavodu u 2016. godini 46.768 slobodnih radnih mjesta, što iznosi 20,1 % od ukupno prijavljenih potreba za radnicima na prostoru RH. Tijekom promatranog razdoblja poslodavci su iz godine u godinu prijavljivali sve veći broj slobodnih radnih mjesta te povećanje u odnosu na prethodnu godinu iznosi: za 2016. godinu 14,0 %, za 2015. godinu 26,7 %, za 2014. godinu 15,7 % te za 2013. godinu 24,6 %.

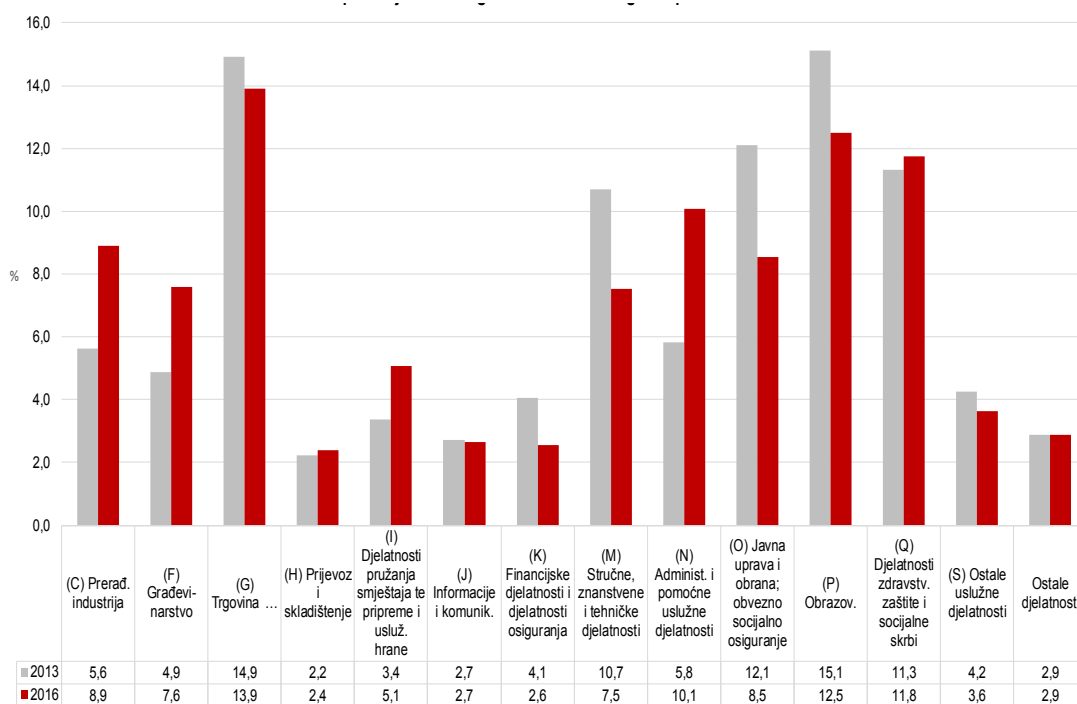
Struktura slobodnih radnih mjesta u 2016. godini prema rodovima bila je sljedeća: najviše je prijavljenih potreba za znanstvenicima, inženjerima i stručnjacima (31,5 %), zatim za uslužnim i trgovačkim zanimanjima (20,5 %), zanimanjima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (13,0 %), jednostavnim zanimanjima (10,9 %) te tehničarima i stručnim suradnicima (10,2 %). Uspoređujući 2013. i 2016. godinu najviše je porastao udio slobodnih radnih mjesta kod

zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (za 5,1 pb) te za jednostavnim zanimanjima (za 3,4 pb), dok je najveći pad udjela zabilježen kod znanstvenika, inženjera i stručnjaka (za 8,6 pb).

Prema djelatnostima, najviše su slobodnih radnih mjesta na području Grada Zagreba u 2016. godini prijavili poslodavci iz područja trgovine... (13,9 %), obrazovanja (12,5 %), zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (11,8 %) te administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (10,1 %). Promatrajući 2013. i 2016. godinu najveće je povećanje udjela slobodnih radnih mjesta zabilježeno u administrativnim i pomoćnim djelatnostima (za 4,3 pb), prerađivačkoj industriji (za 3,3 pb) te u građevinarstvu (za 2,7 pb), dok je najveće smanjenje udjela u djelatnosti javne uprave i obrane; obveznog socijalnog osiguranja (za 3,6 pb), u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (za 3,2 pb) te u djelatnosti obrazovanja (za 2,6 pb).

Grafikon 2. Struktura slobodnih radnih mjesta prijavljenih Hrvatskom zavodu za zapošljavanje na području Grada Zagreba u 2013. i 2016. godini prema NKD-u.

Izvor: Kretanje nezaposlenosti i zapošljavanja na tržištu rada Zagreba u razdoblju 2013. – 2016., Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, veljača 2017.

Obrazovanje

Osnovno školstvo

Uz redovne osnovne škole koje osnivaju jedinice lokalne samouprave u Gradu Zagrebu postoje i vjerske i privatne osnovne škole s pravom javnosti. Postoji razvijena mreža osnovnoškolskih ustanova kroz matične osnovne škole sa svojim područnim školama, ali se u osnovne škole upisuje sve manje djece. Budući da je osnovnoškolsko obrazovanje obavezno u Republici Hrvatskoj, to ukazuje na nepovoljnu demografsku situaciju u Gradu Zagrebu. Taj se negativan trend tek preokrenuo sa školskom godinom 2015./2016. kada je upisano 3 % više djece nego prethodne školske godine.

Tablica 6. Osnovne škole u Gradu Zagrebu, stanje na početku školske godine

Šk. godina	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.
Broj škola	135	138	138	142	144
Razredni odjeli	2.646	2.617	2.617	2.655	2.724
Učitelji	4.942	4.862	4.924	5.028	5.216
Učenici	55.379	55.708	55.133	55.557	57.108

Izvor: Državni zavod za statistiku, priopćenja „osnovne škole“, 2012. - 2016.

Za kvalitetu osnovnoškolskog obrazovanja važno je napomenuti kako Grad Zagreb, u skladu s prepoznatim potrebama i još više prema mogućnostima, u proračunu osigurava sredstva za ostvarivanje širih javnih potreba koje nisu zakonska obveza. Primjerice, u skladu s potrebama učenika, roditelja i učitelja u osnovnom školstvu financiraju se programi prehrane učenika, natjecanja u znanju, izborna nastava, škola u prirodi, škole plivanja, produženi boravak, školski sportski programi, angažmani pomoćnika u nastavi i drugo.

Srednjoškolsko obrazovanje

Srednjoškolskim obrazovanjem se omogućuje zakonom propisana, ali za učenike neobvezna djelatnost odgoja i obrazovanja u srednjim školama. U ukupnom broju srednjih škola u Gradu Zagrebu prevladavale su tehničke i srodne škole koje čine trećinu broja srednjih škola. Tehničke škole pružaju zajedno s industrijskim i obrtničkim školama strukovno obrazovanje. U strukturi broja srednjih škola slijede gimnazije (opće, prirodoslovne, jezične, prirodoslovno-matematičke), te industrijske i obrtničke škole. Srednje umjetničke škole su manje zastupljene, a najmanje je srednjih škola za odrasle i specijalnih škola.

Tablica 7. Srednje škole u Gradu Zagrebu, stanje na početku školske godine

Šk. godina	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.
Broj škola	102	104	108	110	112
Razredni odjeli	1.494	1.517	1.545	1.555	1.570
Nastavnici	4.254	4.315	4.404	4.432	4.510
Učenici	38.257	39.605	40.250	39.981	39.243

Izvor: Državni zavod za statistiku, priopćenja „srednje škole“, 2012. - 2016.

Iako je zamjetan rast broja škola, broja razrednih odjela i broja nastavnika, rast broja učenika je zaustavljen u školskoj godini 2013./2014. te od tada pada. Pad u školskoj godini 2015./2016. u odnosu na godinu 2013./2014. iznosi 3 % broja upisanih učenika.

Tablica 8. Broj učenika upisanih u 1. razrede i broj učenika koji su uspješno završili završne razrede programa

Obrazovni programi	Trogodišnji programi		Četverogodišnji programi - svi		Četverogodišnji gimnazijski programi		Petogodišnji program*	
Šk. godina	1. razred srednje škole	završni razred - 3. razred srednje škole	1. razred srednje škole	završni razred - 4. razred srednje škole	1. razred srednje škole	završni razred - 4. razred srednje škole	1. razred srednje škole	završni razred - 5. razred srednje škole
2011./2012.	2378	1790	9108	7679	4.282	3.649	360	0
2012./2013.	2226	1684	8724	8273	4.014	3.773	350	0
2013./2014.	2131	1790	8471	7979	3.900	3.927	305	0
2014./2015.	1931	1668	8040	8437	3.826	4.069	305	329
2015./2016.	1951	1630	7639	8286	3.672	3.927	280	340
2016./2017.	1598	0	7635	0	3.651	0	279	0

* Obrazovni program: Medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege

Izvor: Podaci Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta iz sustava eMatica na dan 3.11.2016.

Podaci o upisu u pojedine programe srednjoškolskog obrazovanja prema trajanju programa ukazuju na kontinuiran pad upisa učenika. Uspoređujući broj učenika upisane u 1. razrede školske godine 2011./2012. s brojkama o upisu u školsku godinu 2016./2017. vidljiv je pad broja upisa u trogodišnje programe za čak 33 %, a u četverogodišnje za 16 %, pri čemu je pad upisa u četverogodišnje gimnazijske programe za 15 %. S druge strane, podaci o uspješnom završetku završnih razreda pojedinih programa pružaju ograničenu informaciju o uspješnosti završetka obrazovnih programa u redovnom roku. Pri tome je vidljivo kako od generacije učenika upisanih u školsku godinu 2011./2012. njih približno 24 % nije završilo program u trogodišnjem razdoblju. Sličan je postotak i za naredne dvije školske godine (25 % i 23 %). Za istu generaciju u četverogodišnjim programima njih 7 % nije završilo program u redovnom trajanju. Ova informacija ima svoja ograničenja s obzirom na to da su u školskoj godini bili uključeni i drugi učenici iz ranijih generacija koji nisu u redovnom roku završili obrazovne programe, no i dalje je značajan pokazatelj stanja u trogodišnjim programima obrazovanja.

Visokoškolsko obrazovanje i znanost

Visoko školstvo je izrazito koncentrirano u Gradu Zagrebu, najviše zahvaljujući činjenici da je glavni grad ujedno i nacionalno sveučilišno središte s velikim brojem sveučilišnih studija i studenata. Struktura diplomiranih studenata u razdoblju od 2009. do 2015. godine u Gradu Zagrebu prema vrsti visokog učilišta pokazuje da je najveći udio studenata sveučilišnih studija (72,21 %).

Tablica 9. Broj studenata koji su diplomirali ili završili studij na visokim učilištima u Gradu Zagrebu

Grad Zagreb	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	Udio u ukupnom broju studenata u Gradu Zagrebu, 2015.
veleučilišta	1.922	1.491	2.405	2.232	2.105	2.001	2.069	12,32%
visoke škole	1.389	1.023	1.286	1.210	1.501	1.462	1.565	9,32%
stručni studiji	1118	821	790	894	887	608	752	4,48%
sveučilišni studij	10.998	11.346	13.493	12.856	12.199	11.713	12.122	72,21%
umjetničke akademije	257	398	384	425	362	305	280	1,67%
UKUPNO	15.684	15.079	18.358	17.617	17.054	16.089	16.788	100%

Izvor: Državni zavod za statistiku, priopćenja „studenti koji su diplomirali/završili sveučilišni ili stručni studij“, 2010. - 2016.

Važno je napomenuti da Grad Zagreb potiče stjecanje visoke naobrazbe svojih stanovnika, ponajviše stipendiranjem studenata. Stipendija Grada Zagreba najuspješnijim učenicima i studentima dodjeljuju se od 1992./1993., a studentima doktorskog studija od 2007./2008. akademske godine.

Visoko školstvo i znanstveno-istraživačka djelatnost na području Urbane aglomeracije Zagreb koncentrirani su u Zagrebu kao sveučilišnom središtu aglomeracije. Međutim, primjećuju se nedostatni prostorni i kadrovski kapaciteti na nekim fakultetima te njihova dislociranost. Postoji velika inklinacija studenata iz cijele Hrvatske, a posebno iz gradova i općina u okruženju k studiju u Zagrebu. Kapaciteti studentskih domova i opremljenost nisu zadovoljavajući i rješavaju se djelomično obnovom studentskih domova u Zagrebu 2015. godine. Oko 80 posto ukupnog broja studenata studira na Sveučilištu u Zagrebu.

Razvojni planovi, strateški programi, glavni razvojni projekti

Razvoj ljudskih potencijala na području Grada Zagreba je integralna sastavnica strateških dokumenata Grada Zagreba, kako u dosadašnjim dokumentima tako i u budućim koji su u procesu donošenja. Razvojna strategija Grada Zagreba postavlja širi strateški okvir kroz koji su se provodile razvojne inicijative, programi i projekti na području Zagreba, a u funkciji razvoja ljudskih potencijala. S obzirom na to da su značajna sredstva fondova EU upravo usmjerena u područje razvoja ljudskih potencijala, prije svega iz Europskog socijalnog fonda, ali i drugih izvora financiranja, uključujući i (su)financiranje iz proračuna Grada Zagreba, postoji značajan potencijal za razvoj i provedbu programa i projekata u ovom području.

U području podrške pristupu tržišta rada, u periodu od 2010. do 2016. godine provedeno je 37 projekata koji su sufinancirani iz fondova EU, ukupne vrijednosti preko 40 milijuna kuna, a koji

su obuhvaćali područje/korisnike iz Grada Zagreba¹. Ti su projekti obuhvaćali različite skupine nezaposlenih osoba kako bi im se omogućio kvalitetniji pristup tržištu rada, pri čemu su najbrojniji bili projekti usmjereni prema osobama s invaliditetom, mladima, a onda i ostalim ugroženim skupinama na tržištu rada.

U području razvoja obrazovanja su također ostvarena značajna ulaganja iz fondova EU pri čemu je od 2010. do 2016. godine provedeno 127 projekata koji su obuhvaćali (u cijelosti ili djelomično) područje/korisnike iz Grada Zagreba vezano za teme uključivanja u obrazovanje, razvoj obrazovanih programa (strukovnih i visokoškolskih) te podrške znanstvenicima. Ukupna vrijednost tih projekata je 200 milijuna kuna.

U području razvoja poduzetništva, a time i stvaranju radnih mjesta, u proteklom razdoblju je proveden niz programa i projekata iniciranih i provedenih od strane Grada Zagreba. U periodu 2013. – 2016. godine posebna pozornost je usmjerena na politiku mjera za sustavni razvoj obrtnika, malih i srednjih poduzetnika temeljem gradskog Programa poticanja razvoja, obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu. Najznačajniji oblici poticanja u sklopu Programa su bili:

- Dodjela kredita poduzetnicima uz subvencionirane kamate putem suradnje Grada Zagreba s Ministarstvom poduzetništva i 12 poslovnih banaka, u kreditnom fondu od 200.000.000,00 kuna.
- Dodjela potpora za očuvanje i razvoj tradicijskih, deficitarnih i proizvodnih obrtničkih djelatnosti, koja se provodi od 2004. godine, a u periodu 2013. - 2016. odobreno je 2.529 potpora u vrijednosti od 41.270.976,00 kuna.
- Dodjela potpora inovatorima radi pripreme inovacija za poduzetničko korištenje i komercijalizaciju - dodijeljene su 92 potpore u iznosu od 1.629.620,00 kuna.
- Dodjela potpora za internacionalizaciju poslovanja malih i srednjih poduzetnika od 2015. godine, a dodijeljeno je 47 potpora u iznosu od 15.516.760,74 kune.

Od 2014. godine provodi se mjera „Tvoja inicijativa – tvoje radno mjesto“ Grada Zagreba, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb i Razvojne agencije Zagreb – TPZ d.o.o. za pružanje financijske (u iznosu od 25.000,00 kuna), edukacijske i stručne podrške poduzetnicima početnicima. Do kraja 2016. godine odobreno je 650 potpora u iznosu od 16.207.214,68 kuna. Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o. provela je te i dalje provodi niz programa i projekata: StartUp Akademija, PoC – provjera inovativnog koncepta, Postani/ostani poduzetnik (POP) projekt, Potpora inovatorima. Također se dalje razvija i Tehnološki park Zagreb s lokacijama u Drvinju i Žitnjaku te planiranim ulaganjem u lokaciju na Velesajmu. Na lokaciji u Žitnjaku uspostavljen je moderni StartUp Factory Zagreb. Za razvoj poduzetnika početnika također su važne i tzv. *coworking* lokacije kojih se u zadnjem periodu na području Zagreba razvilo nekoliko: Tehnološki park Zagreb, Impact Hub Zagreb, BIZkoshnica Zagreb, ZIP – Zagrebački inkubator poduzetništva, HUB 385 i drugi. Istaknuti programi Grada Zagreba u području poduzetništva usmjereni su na razvoj društvenog poduzetništva kroz dodjeljivanje potpore za socijalne zadruge (dodijeljeno 17 potpora u iznosu od 4.901.404,88 kuna) te programa samozapošljavanja branitelja koji provodi Gradski ured za branitelje Grada Zagreba i Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o..

¹ Izvor: baza projekata dostupna na www.strukturnifondovi.hr, pristupano 27.10.2016.

Grad Zagreb

Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo

Lokalno partnerstvo
za zapošljavanje
Grada Zagreba

U području unapređenja rada Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba provedena su dva projekta financiranja iz fondova EU kako bi se osigurao kontinuitet rada LPZ-a i razvoj kapaciteta. Prvi projekt, „Kapacitet za razvoj“, proveden je od rujna 2013. do rujna 2014. godine od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, tadašnjeg Područnog ureda Zagreb, u partnerstvu s Gradom Zagrebom, Razvojnomo agencijom Zagreb i udrugom ODRAZ - Održivi razvoj zajednice. Cilj projekta bio je pridonijeti održivosti Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba kroz povećanje specifičnih relevantnih vještina zaposlenika partnerskih institucija. Drugi projekt je „PIIP Forum – Projekti-Intervencija-Implementacija-Partnerstvo“ koji je proveden od prosinca 2014. do studenog 2016. godine, s ciljem povezivanja članova lokalnog partnerstva i drugih dionika u sustavan proces razvoja projektnih koncepata i partnerstava za provedbu mjera iz Strategije razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba financiranjem putem fondova EU - kroz tzv. PIIP Forum. Nositelj projekta bio je Institut za razvoj tržišta rada, a partneri su bili Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o., Hrvatski zavod za zapošljavanje - Regionalni ured Zagreb i udruga ODRAZ – Održivi razvoj zajednice.

3. VREDNOVANJE PROVEDBE PRETHODNE STRATEGIJE

Prethodna Strategija razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba donesena je odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba 14. lipnja 2011. godine. Strategija je sadržavala 3 strateška cilja i ukupno 17 mjera koji su predstavljeni u nastavku kao i zaključci njihove provedbe.

Cilj 1: Povećavati konkurentnost gospodarstva i zaposlenost

- Mjera 1: Značajnije razvijati i koristiti pogodnosti geoprometnog položaja Grada Zagreba za gospodarski razvoj grada, pa tako i zapošljavanja
- Mjera 2: Jačanje ukupne poduzetničke, tehnološke infrastrukture i poslovnog okruženja Zagreba radi daljnjeg razvoja ljudskog potencijala i zapošljavanja

Gospodarski pokazatelji koji su predstavljeni u Analizi stanja pokazuju na pozitivne trendove od 2013. godine u razvoju gospodarstva pa time i zaposlenosti, nakon iznimno teškog stanja slijedom globalne recesije. Značajna ulaganja koja su ostvarena u unapređenje poduzetničke potporne infrastrukture također su doprinijela konkurentnosti poduzetnika na području Grada Zagreba, a time i promjeni trendova u zapošljavanju.

Cilj 2: Razvoj uravnoteženog tržišta rada

- Mjera 3: Analiza tržišta rada
- Mjera 4: Unaprijediti kvalitetu strukovnog obrazovanja i stručnog osposobljavanja
- Mjera 5: Povezivanje cjeloživotnog učenja s tržištem rada
- Mjera 6: Promicanje poduzetničke kulture i samozapošljavanja
- Mjera 7: Povećanje prilagodljivosti radne snage i poslodavaca kroz podršku u osposobljavanju za poslovne subjekte/poslodavce
- Mjera 8: Razvoj i provođenje aktivnih mjera zapošljavanja
- Mjera 9: Jačanje sposobnosti javne službe zapošljavanja za pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju
- Mjera 10: Razvoj partnerstva i podržavanje partnerskih inicijativa
- Mjera 11: Promicanje jednakih mogućnosti na tržištu rada

Tijekom prethodnog perioda uloženi su znatni naponi svih dionika na tržištu rada Grada Zagreba kako bi se umanjili negativni utjecaji recesije na tržište rada. Niz programa i projekata koji su financirani i iz proračuna Grada Zagreba i iz fondova EU doprinijeli su značajnim ulaganjima u obrazovanje, poticanje samozapošljavanja i uslugama podrške za različite skupine nezaposlenih osoba. Upravo značajan broj provedenih projekata financiranih iz fondova EU u području podrške za zapošljavanje i razvoja obrazovnih programa, a koji su bili temeljeni na partnerskoj osnovi, jasno ukazuju na kapacitet svih dionika za doprinos razvoju uravnoteženog tržišta rada u Gradu Zagrebu, ali i šire. U ovom se segmentu i dalje ističu razvojne potrebe za unapređenje kvalitete strukovnog obrazovanja i prije svega njegove privlačnosti za buduće generacije. Kroz prethodni period razvijeni su kapaciteti Lokalnog partnerstva za zapošljavanje, povećao se broj članica i osiguralo se aktivno uključivanje lokalnih dionika u definiranje partnerskih inicijativa

na tržištu rada. Kroz projekte razvoja kapaciteta LPZ-a provedene su analize lokalnog tržišta rada kao i postavljeni temelji za daljnji razvoj metoda izrade lokalnih analiza tržišta rada kao kvalitetne podloge za buduće mjere.

Cilj 3: Razvoj i uspostava aktivne socijalne politike Grada Zagreba

- Mjera 12: Radno aktiviranje radno sposobnih nezaposlenih, a posebno korisnika socijalne pomoći
- Mjera 13: Povećati poslovne mogućnosti za ranjive skupine unutar socijalnog gospodarstva
- Mjera 14: Poboljšanje pristupa i sudjelovanja ranjivih skupina u sustavu obrazovanja i na tržištu rada
- Mjera 15: Osiguravanje mehanizama zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom
- Mjera 16: Sustavno osposobljavanje osoba s invaliditetom u cilju osnaživanja i konkurentnosti na tržištu rada
- Mjera 17: Sustavno senzibiliziranje poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom

Grad Zagreb se ističe svojom sveobuhvatnom socijalnom politikom, a kojoj je provedba ove Strategije također doprinijela. Socijalni plan Grada Zagreba 2014. – 2020. i Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom Grada Zagreba (2011. - 2015. i 2016. - 2020.) postavile su šire temelje za aktivnu socijalnu politiku prema pojedinim ranjivim skupinama. Strategija razvoja ljudskih potencijala djelovala je komplementarno toj politici kroz jasno usmjerenje na uključivanje različitih skupina na tržište rada. Pri tome se ističe značajan broj projekata koji su financirani kako iz proračuna Grada Zagreba tako i iz fondova EU koji su doprinijeli uključivanju različitih skupina na tržište rada – osoba s invaliditetom, beskućnika, žrtava obiteljskog nasilja, mladih nezaposlenih osoba i drugih. Grad Zagreb se ističe i pružanjem sustavne podrške razvoju društvenog poduzetništva kao jednog iznimno važnog pristupa uključivanju ranjivih skupina na tržište rada.

Tijekom rada Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba i spomenutih projekata razvoja kapaciteta LPZ-a provedena su istraživanja među članicama LPZ-a, s ciljem dobivanja kvalitetne povratne informacije i o samoj Strategiji razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba. Pri tome su definirane preporuke koje su također korištene pri izradi ove Strategije. U nastavku su navedene preporuke članica LPZ-a temeljem ankete provedene tijekom 2014. godine:

- strateški dokumenti trebaju biti jasni, koncizni, interesantni i ciljani; aktualni SRLJP je preopširan i pun suvišnih podataka, trebao bi biti konkretniji, najviše 30 stranica teksta
- Strategija bi u ovako opsežnom obliku trebala imati provedbene ili operativne planove za svaki strateški cilj, u kojima bi se tada mogli jasnije navoditi određeni projekti, aktivnosti i mjere kako bi se cilj mogao ispuniti
- u SRLJP-u se treba usredotočiti na nekoliko ključnih pitanja, a druga pitanja trebaju ostati u domeni drugih relevantnih strategija
- sadrži puno nepovezanih mjera opće socijalne politike koje ne odražavaju zbilju u kojoj građani žive

- umjesto puno analize i statističkih podataka, u Strategiji bi trebalo izdvojiti najkritičnije ili najizazovnije probleme te temeljem njih izraditi konkretnije mjere unutar strateških ciljeva
- učvrstiti vezu i usklađenost SRLJP-a i Razvojne strategije Grada Zagreba (ZagrebPlan)
- treba sadržavati financijski plan te izvore financiranja
- treba sadržavati plan praćenja i vrednovanja
- potrebno je kvantificirati pokazatelje, detaljnije definirati odgovornosti i procese kako bi bilo moguće daljnje praćenje i kvalitetna analiza rezultata
- javnost, članovi LPZ-a i drugi relevantni dionici moraju biti informirani i uključeni u provedbu
- transparentnija komunikacija SRLJP-a, kratkoročno i dugoročno
- potrebno je sustavno raditi na provedbi aktivnosti koje Strategija predlaže
- SRLJP bi trebalo terminološki uskladiti i ujednačiti.

Navedene preporuke su uzete u obzir pri planiranju daljnjeg rada LPZ-a, što je vidljivo i iz aktivnosti koje su provedene u periodu od 2015. do 2016. godine kroz projekt PIIP Forum. Također, navedene preporuke uzete su u obzir i pri izradi ove Strategije.

4. SWOT ANALIZE

U svrhu određivanja kvalitetnih podloga za definiranje ciljeva i mjera Strategije, provedene su analize stanja u četiri tematska područja, koja su definirana tijekom provedenih radionica kao tematska područja za obuhvat Strategije:

1. Obrazovanje i tržište rada
2. Sustav podrške zapošljavanju
3. Poduzetništvo i samozapošljavanje
4. Razvoj Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba

U tu svrhu su tijekom listopada i studenog 2016. godine održane radionice sa zainteresiranim dionicima u svrhu pregleda analize stanja u ovim područjima te izrade SWOT analize (analiza snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji). U nastavku su prikazane WOT analize, pri čemu su područja Obrazovanje i tržište rada, Sustav podrške zapošljavanju i Lokalno partnerstvo za zapošljavanje obuhvaćena jednom SWOT analizom, dok je područje Poduzetništva i samozapošljavanja obuhvaćeno drugom SWOT analizom. Podloga za ovakvu podjelu jest da prva analiza predstavlja perspektivu ponude na tržištu rada i struktura za uključivanje radne snage na tržište, dok druga analiza obuhvaća perspektivu potražne strane na tržištu rada.

SWOT analiza - Područja Obrazovanje i tržište rada, Sustav podrške zapošljavanju i Lokalno partnerstvo za zapošljavanje

SNAGE	SLABOSTI
Lokalno partnerstvo za zapošljavanje – 46 članova, uključenost dionika različitih profila (poslodavci, udruge, javne vlasti, ustanove za obrazovanje odraslih itd.); rezultati rada projekata PIIP Forum i Kapaciteti za razvoj, razvijene projektne ideje koje trebaju rezultirati kasnijim projektima kako bi se direktno utjecalo na broj nezaposlenih; mogućnosti prijave zajedničkih projekata članova; Internetska stranica LPZ-a i njene funkcionalnosti; Korištenje i podjela internih resursa (prostori, dijeljenje znanja i iskustva); Olakšano umrežavanje i kreiranje partnerstava. Postojeće suradnje članica – Projekt Grada Zagreba, Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o. za samozapošljavanje – smanjenje nezaposlenih, samozapošljavanje. Hrvatski zavod za zapošljavanje – najveća baza nezaposlenih osoba; dobro poznavanje	Nemamo cjelovitu sliku ponude i potražnje na tržištu rada (osim uvida u podatke i radna mjesta koja su objavljena putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje). Kod specifične visokoobrazovane radne snage zapošljavanje se ne odvija preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; određene djelatnosti nisu realno zastupljene u pregledima statistike. Nema internog stručnog panela za tumačenje podataka i identificiranje trendova. Dio radne snage, nezaposlenih osoba nije vidljiv u javnim evidencijama čime se otežava uvid u cjelokupnu sliku dostupne radne snage. Nedovoljna vidljivost dostupnih oblika podrške od strane lokalnih dionika na tržištu rada. Nedovoljni ljudski resursi u cjelokupnom spletu oblika podrške pri zapošljavanju i razvoj tržišta rada – disproporcija postojećih kapaciteta u odnosu na veličinu Grada. Segmentiranost kapaciteta za provedbu lokalnih mjera kroz projekte, međusobna

znanja i kompetencija ponude radne snage (neposredno surađuju); pristup velikom broju informacija koji su podloga za strategije, planove, projekte; interaktivna *on-line* baza podataka statistika.hzz.hr; CISOK kao produžena ruka – pružanje informacija široj populaciji (roditelji, djeca, zaposleni, nezaposleni) kako bi ih na vrijeme usmjeravali i savjetovali gdje naći podatke, informacije – prevencija grešaka na tržištu rada, pomažu oko dilema koje pojedinci imaju (zanimanje, poduzetništvo i sl.); novi pilot model statističkog profiliranja nezaposlenih (pilot projekt u Zagrebu); portal Burza rada za poslodavce i nezaposlene, pružanje uvida u ponude radnih mjesta.

Iskustvo i stručni kapacitet lokalnih dionika koji je razvijen kroz EU projekte.

Članovi LPZ-a se mogu više povezati i aktivirati na stručnoj razini, svatko na svom segmentu pokušava napraviti što može.

Postoji veliki broj organizacija u Gradu koji imaju stručne kapacitete.

Prisutnost velikog broja ustanova za obrazovanje odraslih. Najveće sveučilište u državi.

nepovezanost i nedostatak kontinuiteta, nedostatak resursa – ljudi i financija.

Nedostatak specifičnih podataka za sveobuhvatnu analizu tržišta rada iz različitih perspektiva. Postojeći statistički podaci postoje (ograničeno javno dostupni, prije svega u području obrazovanja), ali se ne analiziraju zajednički (npr. zapošljavanje i nezaposlenost, obrazovanja i kretanje poslovanja u gospodarstvu). Potrebno je bolje povezivanje podataka i ažuriranje podataka za kvalitetne podloge za projekte i lokalne mjere.

LPZ nije dovoljno otvoren u smislu širenja informacija, kako bi korisnici pojedinih oblika podrške na tržištu rada i dionici bolje znali na koji način doći do informacija – više usmjereno prema našim ciljanim korisnicima – prema pojedincima i prema poslodavcima.

Nedovoljno je jasno identificirano koje bi lokalne mjere (ne samo projekte) poticanja zapošljavanja (financijski i stručno) trebalo provoditi – prilagođene lokalnom kontekstu. Mjere aktivne politike se donose na nacionalnoj razini, a potrebno ih je s obzirom na strukturu nezaposlenih osoba i mogućnostima lokalnog gospodarstva i nevladinog sektora prilagoditi potrebama lokalne zajednice. Nedovoljna interakcija zapošljavanja i obrazovanja za definiranje takvih lokalnih mjera. Segmentirane akcije, projekti u obrazovanju, ali bez kontinuiteta.

Neprovođenje politike uključivanja na tržište rada korisnika socijalne pomoći kroz mjere lokalne zajednice.

Nedostatak kompetencija i znanja na prijavu za EU natječaje kod pojedinih članica i dionika.

LPZ poslodavci ne percipiraju kao važnu inicijativu, nisu intenzivnije uključeni, ne prepoznaju korist. U Zagrebu je teško uključiti pojedine poslodavce, te je potrebno udruženja više aktivirati u rad.

Nedovoljno stabilna i ljudskim resursima osigurana organizacijska struktura za upravljanje radom LPZ-a.

Nedostatak vremena članova za LPZ aktivnosti

	zbog svakodnevnih poslovnih obaveza. Rastući broj investicija (manjih i velikih) o kojima strukture i dionici na tržištu rada nisu upoznati, a kako bi se mogle definirati mjere za podršku investitorima ili kako bi se povećala atraktivnost za privlačenje novih investitora. Nedovoljna spremnost poslodavca za ulaganje u edukaciju zaposlenika i prihvatanje radne snage koja u potpunosti ne zadovoljava uvjete radnih mjesta s obzirom na tražene kompetencije. Promjena radnog mjesta/zaposlenja traži određenu prilagodbu i nova znanja, što zahtjeva financijski trošak i za radnika i poslodavca. S obzirom na to da rješavanje pitanja edukacije zaposlenika nije riješeno pravnim aktom, dovodi se u pitanje primjena načela cjeloživotnog obrazovanja. Niska fleksibilnost i vrlo mala fleksigurnost tržišta rada.
PRILIKE	PRIJETNJE
Veliko, raznoliko i dinamično tržište rada na području Grada Zagreba. Mogućnost uvoza radne snage kako bismo mogli ubrzati gospodarski razvoj i ostvariti širi društveni razvoj – utjecati na kvote kako bismo mogli zadovoljiti resurse, ali i otvorenost prema članicama EU. Tržište rada je veliko, dinamično i neke stvari će se riješiti tržišnih mehanizama. ITU mehanizam i EU sredstva općenito – provedba ciljanih lokalnih mjera i osiguravanja resursa za provedbu. Mogućnost povezivanja s međunarodnim partnerima, u međunarodne mreže za lokalne strukture za podršku zapošljavanju, posebice u urbanim područjima (npr. MetropolisNet i dr.) Mogućnost uključivanja u strukturne reforme na nacionalnoj razini, prilagođavanje nacionalnih mjera lokalnim potrebama (strukovno obrazovanje, HKO proces), mobilnost radne snage. Aktivno sudjelovanje u kreiranju politika i strategija	Nedovoljna nacionalna mobilnost radne snage. Povećanje imigracije nezaposlenih temeljem jače gospodarske aktivnosti – zauzimaju tržište, a nisu nužno prijavljeni u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Zagrebu. Nedovoljno sredstava za daljnji razvoj platforme suradnje kroz LPZ. Zastoj u provedbi nacionalnih projekata/strategija/programa. Duži period relativno inertnog stanja vezanog za razvoj (EU) projekata zbog nedostatka natječaja (potrebna snažna re-aktivacija). Nespremnost nacionalnih institucija na suradnju i promjene. Nedovoljna motiviranost radne snage za promjene i prilagodljivost situacijama na tržištu rada, prije svega za promjene zanimanja, dodatne oblike obrazovanja.

vezanih uz zapošljavanje. Porast investicija, razvoj novih radnih mjesta, komponente za istraživanje i razvoj koje se iz EU fondova dodatno financira (Sveučilište, Institut Ruđer Bošković, Centri kompetencija – IKT, farmaceutika, zdravstvo itd.) i bazirani su u Zagrebu. Prisutnost velikih tvrtki i spremnost na suradnju. Visoki potencijal za povezivanje ustanova visokoškolskog obrazovanja s poduzetnicima u svrhu razvoja ljudskih potencijala prema potrebama gospodarstva. Kroz LPZ moguće je redovito promoviranje i uključivanje novih članova – širenje iskustva, znanja i resursa.	
---	--

SWOT analiza - Područje Poduzetništvo i samozapošljavanje

SNAGE	SLABOSTI
Sustav podrške za poduzetništvo postoji i razvijen je. Postojanje stručnjaka iz područja poduzetništva (start-up inkubatori) koji mogu pružiti edukaciju vezanu za samozapošljavanje. Postojanje LPZ-a s raznolikim članicama (u raznim područjima za provedbu aktivnosti – poduzetništvo, zapošljavanje, upisna politika, obrazovanje). Razvijena mreža ICT platformi (e-learning) koja može poslužiti u svrhu učenja i informiranja. Započeta koordinacija LPZ-a na području samozapošljavanja (Grad Zagreb i Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb kroz zajednički projekt), Regionalni ured Zagreb Hrvatskog zavoda za zapošljavanje mjesečno informira 200 osoba, pola ih aplicira za mjeru. Vrlo visok broj samozaposlenih koji opstane (60%), drugdje je daleko manji. Postoji dovoljno podataka iz raznih izvora vezanih za poduzetništvo.	Nedovoljna komunikacija između dionika sustava - postoji mnogo mjera i oblika podrške koji se nude, a nedovoljno se implementiraju (korisnici nisu dovoljno informirani o njima), među ostalim i kroz LPZ. Nedovoljno korištenje svima znanih podataka o potrebnim zanimanjima koje treba tržište rada. Uz mjeru samozapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, koja ostvaruje pozitivne učinke, postoji potreba za komplementarnim uslugama i podrškom o dugoročnoj brizi poduzetničke uspješnosti. Postoje određeni oblici podrške samozaposlenima u prvoj godini, ali je nedostatna u drugoj godini poslovanja. Nedostatak stručne/konzultantske podrške poduzetnicima početnicima u prvoj godini poslovanja kad se susreću s nizom nepredvidivih situacija, a na tržištu se još nisu etablirali. Postoji trend povećanja mogućnosti za dobivanje povoljnih kredita, no postoje ograničavajući faktori kod različitih uvjeta koji se postavljaju za dobivanje subvencioniranih kredita, posebice kada se plasiraju putem

Sustav obrazovanja je dobar u dijelu stjecanja stručnih znanja te obrazovane radne snage. Postojanje raznih programa cjeloživotnog učenja. Široki spektar i koncentracija obrazovnih institucija kako formalnog tako i neformalnog obrazovanja. Mogućnost informiranja i edukacije roditelja prilikom upisa djece u srednje škole. Poznavanje potreba tržišta stvara prostor za realizaciju ideja / nove mogućnosti. Velika koncentracija poslovnih subjekata (veliko tržište). Lokacija s najvećim investicijskim potencijalom i slijedom toga mogućnosti za prilagodbu i osposobljavanje za nove djelatnosti. Postojanje šireg lokalnog strateškog okvira koji obuhvaća područja poduzetništva i samozapošljavanja – Razvojna strategija Zagreba za razdoblje do 2020., Strategija Urbane aglomeracije Zagreb, Zagrebačka Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2016. – 2020.	poslovnih banaka. Ne postoji podrška u području modeliranja navika, interventne mjere da se ubrza proces dobivanja posla i traženja klijenata. Nedostaje monitoring i pomoć u provedbi ideja. Nedovoljno učestalo i redovito ažuriranje podataka o kretanju tržišta, poduzetništva i uparivanje podataka iz više izvora u svrhu istraživanja potreba tržišta i upoznavanja s trendovima kretanja. Nedostatak poduzetničkih edukacija unutar kurikula obrazovnih institucija. Nedostatak vještina i znanja nezaposlenih u području menadžmenta i marketinga. Velik broj osoba nema dovoljno znanja i vještina u informatičkoj pismenosti. Nedovoljno poznavanje i nedostatak svijesti o potrebi razvoja društvenog poduzetništva. Nedostatna svijest o poduzetništvu i kod mladih i kod odraslih – manjak poduzetničkog duha (edukacije). Nepostojanje jasne strategije vezane za poticanje poduzetništva kod ugroženih skupina na tržištu rada. Nedovoljan fokus na sadržaj, umjesto toga, više na formu provedbe mjera/programa. Nepristupačnost sustava u pogledu novih dionika, iziskuje potencijalne promjene postojećeg sustava rada.
PRILIKE	PRIJETNJE
Poticajna politika samozapošljavanja i razvoja društvenog poduzetništva. Poticanje politike u području deficitarnih i proizvodnih djelatnosti. Koncentracija populacije zainteresirane za zapošljavanje. Mogućnost razvoja <i>Assessment centra</i> LPZ-a (kroz prethodnu inicijativu za projekt) – nužno je uključivanje ostalih članova LPZ-a koji svojim kompetencijama mogu nadopuniti projekt. Među umirovljenim poduzetnicima postoji kapital koji se može iskoristiti za buduće poduzetnike (kako bi kvalitetnije mogli	Nezainteresiranost bankarskog sektora za samozapošljavanje. Korporativna zainteresiranost niska za male poduzetnike. Odljev mladih (demografska slika), ali i kvalificirane radne snage zbog bolje plaćenih poslova. Mladi traže sigurnost u državnim tvrtkama, mala sklonost preuzimanju razumnog rizika. Postojanje dobne diskriminacije, kao i kod prekvalificirane radne snage kada se javlja na niže razine poslova. Neatraktivnost obrtničkih poslova, u odnosu na uredske – percepcija u javnosti. Izumiranje

krenuti u poduzetništvo). Promjena percepcije u smjeru društvenog poduzetništva. Razvoj ideje socijalnog poduzetništva – zakonsko uređenje istih. Razvoj tehnologije olakšava poslovanje i otvara nova tržišta. Dostupnost različitih izvora informacija. Sredstva EU fondova. Fokus na inovativno zapošljavanje, samoodrživo poslovanje i gospodarenje. Učinkovito korištenje sredstava EU fondova. Strana ulaganja/otvaranja poslovnih subjekata. Mogućnost dodatnog financiranja projekata vezanih za samozapošljavanje. Sve više mogućnosti za uključivanje u programe cjeloživotnog učenja. Rastuće turističko središte, veća posjećenost destinacija u gradu i okolici. Prilike za samozapošljavanje vezane za vanjsku kupovnu moć. Veličina tržišta, infrastrukturna povezanost. Diversifikacija potreba stanovništva. Dostupnost izvora financiranja. Trend start-upova, mogućnost povezivanja s vanjskim izvorom financiranja samozapošljavanja (razni investitori). Razvoj <i>crowdfunding</i> platformi na lokalnoj razini (postoji interes). Postoji veliki potencijal za samozapošljavanje u modelima „prijenosa vlasništva“ malih poduzetnika, a koji trenutno nisu sustavno poticani. Neiskorištena gradska imovina kao potencijalni prostor za samozapošljavanje.	pojedinih obrtničkih zanimanja i obrta. Gradi se kult poduzetništva, dok svega 5 % osoba imaju kompetencije za poduzetništvo, važno je kvalitetno procijeniti kompetencije koje su ključne za uspjeh poslovanja. Birokracija i administrativne prepreke u poslovanju poduzetnika. Nefunkcioniranje pravne države i selektivna primjena, odnosno neprimjena zakona. Nefleksibilna zakonska regulativa. Negativna slika poduzetnika u društvu. Nekonkurentnost i cijena proizvoda/usluga. Nedovoljno poticajna porezna politika. Visoki doprinosi, tj. cijena rada. Nedostatna administrativna podrška provedbe programa/projekata. Neadekvatno i nepristrano sastavljena komisija za ocjenjivanje poduzetničkih ideja. Ovisnost o negativnim trendovima u gospodarstvu. Financijska stabilnost globalno. Neizvjesnost oko prisiljenih migracija. Potencijalno nekooperativne institucije (obrazovne, ministarstva). Brza prilagodba konkurencije.
---	---

5. STRATEŠKI OKVIR

Strategija razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba 2017. - 2020. usklađena je sa strateškim referentnim okvirom na globalnoj, europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini. Ova koherentnost sa strateškim smjernicama na općenitoj razini od ključne je važnosti ako imamo u vidu kako ona uvjetuje mogućnost povlačenja sredstava iz EU i nacionalnih fondova, odnosno financiranje projekata predviđenih u okviru ove Strategije. U tijeku procesa pripreme Strategije razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba, odnosno određivanja razvojnih ciljeva i mjera, bilo je nužno, uz analizu potreba, uzeti i obzir usklađenost Strategije sa strateškim referentnim okvirima. U nastavku je predstavljen strateški okvir koji je uzet u obzir pri izradi nacrtu ciljeva i mjera Strategije.

Usklađenost na globalnoj i europskoj razini

- **Globalni ciljevi održivog razvoja** – definirani u Programu za održivi razvoj 2030., nastavljaju se na milenijske razvojne ciljeve, ali i na druge dokumente (npr. zaključke Konferencije Ujedinjenih naroda o održivom razvoju Rio+20 i Konferencije o financiranju razvoja). Za uspješnu provedbu treba uključiti sve resurse, domaće i međunarodne, javne i privatne. Sve zemlje moraju dati svoj doprinos, uzimajući u obzir razinu razvoja, nacionalni kontekst i vlastite mogućnosti. Nacionalna odgovornost i odgovornost prema građanima bit će od ključne važnosti za uspjeh Programa. Relevantni ciljevi Programa su cilj 4 - „kvalitetno obrazovanje“, cilj 8 - „dostojanstven rad i ekonomski rast“, cilj 9 - „industrija, inovacije i infrastruktura“, cilj 11 - „održivi gradovi i zajednice“ i cilj 17 - „partnerstvom do cilja“.
- **Europa 2020.** – krovni strateški dokument razvoja Europske unije definira tri prioriteta: pametan, održiv i uključiv rast. Europa 2020. u skladu s time promiče razvijanje ekonomije temeljene na znanju i inovacijama, promicanje resursne učinkovitosti u ekonomiji te promociju ekonomije koja ostvaruje društvenu i teritorijalnu povezanost i pridonosi visokom stupnju zaposlenosti. Ovdje također treba spomenuti važnu Agendu za nove vještine i radna mjesta koja predstavlja sastavni dio strategije Europe 2020.
- **Europska strategija zapošljavanja** – ova strategija temelji se na strategiji Europa 2020. i usmjerena je prema otvaranju novih i povećanju kvalitete postojećih radnih mjesta na području Europske unije. Strategija u sebi obuhvaća elemente smanjenja strukturne nezaposlenosti, razvoj ljudskih potencijala radne snage u skladu s potrebama tržišta rada, poboljšanje kurikuluma za obrazovanje na svim razinama te promociju socijalne uključenosti i borbe protiv siromaštva.
- **Inicijativa za zapošljavanje mladih 2014. - 2020.** – ova inicijativa donesena je kako bi ojačala potporu europskih strukturnih fondova za regije s više od 25 % nezaposlenosti mladih. Inicijativa je financirana iz sredstava Europskog socijalnog fonda i cilj joj je doprinijeti smanjenju nezaposlenosti osoba između 15 i 24 godina starosti, na način da će osigurati financijsku pomoć za provedbu aktivnosti povećanja zaposlenosti mladih.
- **Strategija mobilnosti za europsko visoko obrazovanje 2020.** – strategija je usmjerena na promociju mobilnosti i povećanje kompetencija studenata, znanstvenih novaka, nastavnika i nenastavnog osoblja u visokom obrazovanju na području EU.
- **Inicijativa za društveno poslovanje (Social Business Initiative)** – usvojena je u listopadu 2011. Inicijativom je predstavljen akcijski plan za razvoj društvenog poduzetništva s 11 ključnih aktivnosti. Navedene aktivnosti se mogu podvesti pod tri šira područja: (1)

poboljšanje pristupa financiranju, (2) povećanje vidljivosti društvenog poduzetništva te (3) unapređivanje zakonodavnog okvira.

Usklađenost na nacionalnoj razini

- **Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi** – ova dva dokumenta definiraju strateške prioritete Vlade RH usmjerene prema stvaranju novih i očuvanju postojećih radnih mjesta, sprječavanju nezaposlenosti, radu na fleksibilizaciji i mobilnosti dionika na tržištu rada, povezivanju i usklađivanju tržišta rada s obrazovnim sustavom te poboljšanju učinkovitosti institucija koje djeluju na tržištu rada.
- **Industrijska strategija Republike Hrvatske** – ova strategija usmjerena je prema povećanju zaposlenosti od najmanje 5 % do 2020. godine u području visokih tehnologija, proizvodnje, komunikacijskih i informacijskih tehnologija u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije. Poseban naglasak stavljen je na razvoj i poboljšanje nastavnih kurikuluma, kvalitetu strukovnog obrazovanja, unapređenje kapaciteta radnika te povezivanje obrazovnog, poslovnog i znanstveno-istraživačkog sektora.
- **Strategija razvoja poduzetništva 2013. - 2020.** – cilj ove strategije usmjeren je prema osnaživanju potencijala poduzetništva, promociji poduzetništva i unapređenju kulture poslovanja u gospodarstvu. Strategija također naglašava potrebu za usavršavanjem kapaciteta i kvalifikacija zaposlenih u poduzetništvu kako bi se povećala konkurentnost hrvatskih poduzetnika.
- **Strategija pametne specijalizacije** – u okviru tri od sveukupno pet posebnih ciljeva ističe potrebu za jačanjem konkurentnosti i gospodarskog rasta kroz ostvarivanje partnerstva između znanstveno-istraživačkog i poslovnog sektora, osnaženjem međusektorskih partnerstava te razvojem ljudskih potencijala.
- **Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske 2014. - 2020.** – usmjerena je kroz svoja tri glavna cilja na borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, smanjenje broja siromašnih i socijalno isključenih osoba te uspostavu sustava potpore namijenjenog društvenim skupinama u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti. Strategija također uključuje elemente politike protiv diskriminacije.
- **Strategija razvoja obrazovanja, znanosti i tehnologije** – između ostalog, usmjerena je na razvoj sposobnosti i potencijala pojedinaca kroz cjeloživotno učenje, profesionalni razvoj, usavršavanje djelatnika u odgoju i obrazovanju te intenziviranju primjene internetskih i komunikacijskih tehnologija u učenju i obrazovanju. Vlada Republike Hrvatske donijela je u rujnu 2016. Program razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja 2016. - 2020. slijedom kojeg je ministar znanosti i obrazovanja donio Akcijski plan provedbe Programa razvoja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja 2016. - 2020. Isti sadrži tablični prikaz mjera, rezultata, aktivnosti, indikatora, nositelja aktivnosti, rokova, financijskih sredstava i izvora financiranja, a pored ostalog i obveze lokalne samouprave.
- **Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2015. - 2020.** – predstavlja okvir koji će omogućiti razvoj sektora društvenog poduzetništva. Predviđene su četiri temeljne mjere: a) uspostava i unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira; b) uspostava financijskog okvira; c) promicanje obrazovanja za društveno poduzetništvo; d) osiguranje vidljivosti.
- **Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali za razdoblje 2014. - 2020.** – usmjeren je na promociju održivog i kvalitetnog zapošljavanja, podršku mobilnosti radne snage,

promociju socijalne uključenosti te borbu protiv siromaštva i diskriminacije, ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje i jačanje kapaciteta javnih tijela i ostalih zainteresiranih strana.

- **Operativni program Konkurentnost i kohezija za razdoblje 2014. - 2020.** – u okviru svojih tematskih ciljeva promovira poboljšanje kapaciteta i konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva, socijalnu uključenost, borbu protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije, ulaganje u obrazovanje kao i izobrazbu i strukovno obrazovanje te cjeloživotno učenje.

Usklađenost na lokalnoj razini

Usklađenost na lokalnoj razini se prije svega odražava u odnosu na ključne lokalne strateške dokumente razvoja: Razvojna strategija Grada Zagreba za razdoblje do 2020. (nacrt) i Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb (nacrt). Ovdje je važno naglasiti kako se u izradi ove Strategije koristi načelo komplementarnosti, tj. da Strategija treba biti u funkciji ostvarenja relevantnih nadređenih razvoja strategija, a to su upravo ove dvije prethodno navedene. Pritom je naglasak na tome da Strategija ostvari doprinos u području njene nadležnosti, a to je razvoj ljudskih potencijala.

U nastavku su predstavljeni relevantni strateški ciljevi i mjere navedena dva dokumenta koji predstavljaju okvir za definiranje ciljeva i mjera ove Strategije.

Razvojna strategija Grada Zagreba za razdoblje do 2020. (nacrt, studeni 2015.)

STRATEŠKI CILJ C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO

PRIORITET C1.P1 Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja

MJERA C1.P1-M3 Potpora razvoju poduzetničkih vještina

CILJ MJERE

Unaprijediti poduzetnička znanja i vještine radi stvaranja preduvjeta za održavanje i razvoj poslovanja poduzetnika

STRATEŠKI CILJ C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO

PRIORITET C1.P1 Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja

MJERA C1.P1-M4 Unapređivanje sustava planiranja i praćenja gospodarskih i demografskih aktivnosti

CILJ MJERE

Izrada gospodarskih i demografskih analiza i smjernica za potrebe strateškog planiranja i razvoja Grada

STRATEŠKI CILJ C2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

PRIORITET C2.P2 Razvoj i unapređivanje tržišta rada

MJERA C2.P2-M1 Prilagodba obrazovnih programa i provođenje aktivnih mjera zapošljavanja

CILJ MJERE

Stručna analiza potreba tržišta rada i provedba aktivnih mjera za unapređenje znanja i vještina građana koji pristupaju ili se već nalaze na tržištu rada

STRATEŠKI CILJ C2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

PRIORITET C2.P2 Razvoj i unapređivanje tržišta rada

MJERA C2.P2-M2 Razvoj modela dostupnog cjeloživotnog obrazovanja i prekvalifikacije

CILJ MJERE

Povećavanje sudjelovanja osoba svih dobi u cjeloživotnom učenju, povezivanje cjeloživotnog učenja s tržištem rada, jačanje konkurentnosti i zapošljivosti

STRATEŠKI CILJ C2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

PRIORITET C2.P2 Razvoj i unapređivanje tržišta rada

MJERA C2.P2-M3 Jačanje kompetencija i povećanje poslovnih mogućnosti za ranjive grupe kroz programe socijalne ekonomije

CILJ MJERE

Poticanje zapošljavanja i prilagodljivosti ranjivih skupina (ljudi sa smanjenom sposobnošću za rad, ljudi kojima prijeti socijalna isključenost)

STRATEŠKI CILJ 5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA

PRIORITET C5.P2 Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme

MJERA C5.P2-M4 Kvalitetnije uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice

CILJ MJERE

Integrirati osobe s invaliditetom te ukinuti diskriminaciju temeljem njihova invaliditeta

STRATEŠKI CILJ C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM

PRIORITET C6.P3 Unapređivanje znanja i vještina za upravljanje razvojem

MJERA C6.P3-M3 Promoviranje Grada Zagreba kao lokacije za strateška ulaganja

CILJ MJERE

Privlačenje ulaganja u gospodarstvo i urbanu preobrazbu

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb (nacrt, lipanj 2016.)

Razvojni prioritet 1.1. Razvoj društva znanja – obrazovanje, cjeloživotno učenje i unapređivanje zapošljivosti

Mjera 1.1.3. Unapređenje zapošljivosti mladih, mladih NEET-ova i ostalih iz NEET skupine

Razvojni prioritet 1.4. – Jačanje socijalne uključenosti i unapređenje kvalitete življenja

Grad Zagreb

Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo

Lokalno partnerstvo
za zapošljavanje
Grada Zagreba

Mjera 1.4.2. Poboljšanje integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv diskriminacije

Razvojni prioritet 2.1. – Konkurentno poduzetništvo

Mjera 2.1.2. Razvoj povoljnijeg okruženja za investiranje

Mjera 2.1.3. Promicanje socijalnog poduzetništva

6. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI

Vizija Strategije razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba do 2020. godine:

Grad Zagreb kao središte gospodarskih i poduzetničkih aktivnosti, s visokom zapošljivošću radne snage koja odgovara potrebama dinamičnog tržišta rada i slijedi načela održivog razvoja.

7. PRIORITETNA PODRUČJA I CILJEVI STRATEGIJE

Definirani strateški ciljevi uzimaju u obzir širi strateški kontekst, krenuvši od razine Grada Zagreba i Razvojne strategije Grada Zagreba prema ostalim strateškim dokumentima na nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini. Strateški ciljevi usmjereni su na ključne segmente razvoja ljudskog potencijala i usmjeravanja prema tržištu rada – ponude kvalificirane radne snage, podrške u razvoju potražnje te mehanizmima tržišta rada, s posebnim naglaskom na ulogu Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba. Stoga su ciljevi strategije, mjere i aktivnosti podijeljeni u četiri prioriteta područja.

Prioritetno područje – Obrazovanje i tržište rada

Strateški cilj 1: Uskladiti obrazovne programe i aktivnosti za cjeloživotno učenje sukladno potrebama tržišta rada, u suradnji s gospodarskim sektorom i organizacijama civilnog društva.

Prioritetno područje – Sustav podrške zapošljavanju

Strateški cilj 2: Proširiti i unaprijediti lokalni sustav podrške za zapošljavanje i aktivaciju na tržištu rada.

Prioritetno područje – Poduzetništvo i samozapošljavanje

Strateški cilj 3: Osigurati uvjete za stvaranje novih i očuvanje postojećih radnih mjesta razvojem ljudskih potencijala za razvoj, rast i održivost poslovnih subjekata.

Prioritetno područje – Razvoj Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba

Strateški cilj 4: Jačanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba sukladno Operativnom protokolu LPZ-a.

8. MJERE I AKTIVNOSTI

U nastavku su opisane mjere Strategije prema pojedinim prioritetnim područjima i ciljevima unutar svakog područja. Opisane mjere i aktivnosti predstavljaju operativni okvir za provedbu, praćenje i evaluaciju Strategije u periodu od 2017. do 2020. godine.

Prioritetno područje – Obrazovanje i tržište rada

Strateški cilj 1: Uskladiti obrazovne programe i aktivnosti za cjeloživotno učenje sukladno potrebama tržišta rada, u suradnji s gospodarskim sektorom i organizacijama civilnog društva.

Ovaj strateški cilj je definiran kao prvi, s obzirom na to da je analizom ustanovljeno da postojeći obrazovni sustav ne prati na odgovarajući način potrebe tržišta rada, koje se mijenjaju i zahtijevaju nova znanja i vještine. Kompetencije stečene u formalnom obrazovanju stoga često ne odgovaraju potražnji te pored velikog broja nezaposlenih, poslodavci često ne mogu naći adekvatnu radnu snagu. Stoga je potrebno hitno osuvremenjivanje i uvođenje novih nastavnih programa u srednjoškolsko obrazovanje, ali su potrebne i promjene u visokoškolskim ustanovama, kako bi studenti stekli uvid u zahtjeve budućih zanimanja. Također je potrebno osmisliti dodatne programe prekvalifikacija, ali i razmišljati o koristima od neformalnog obrazovanja te potrebi njegovog vrednovanja, što je i preporuka EU.

Kako bi se adekvatno odgovorilo na stvarne potrebe poslodavaca, odnosno tržišta rada, potrebno je kontinuirano provoditi istraživanja tih potreba po jednostavnoj metodologiji te u kratko vrijeme i na pravi način modernizirati programe, ulagati u razvoj kapaciteta nastavnog osoblja i nabavku moderne nastavne opreme.

Stoga je osmišljen set od sedam mjera kojim bi se odgovorilo na prepoznate probleme i potrebe. Sve su mjere osmišljene tijekom radionice s relevantnim dionicima u gradu Zagrebu.

Kako radna snaga, učenici i studenti iz Zagrebačke županije gravitiraju gradu Zagrebu, napravljena je usporedba s ciljevima i mjerama iz SRLJP-a Zagrebačke županije, koje se u velikom dijelu poklapaju s predloženim ciljevima i mjerama SRLJP-a Grada Zagreba. Stoga smatramo da treba djelovati sinergijski u provođenju strategija.

Mjera 1.1.	Primjena metodologije istraživanja potreba tržišta rada s aktivnim uključivanjem poslodavaca sukladno Hrvatskom klasifikacijskom okviru (HKO) u svrhu razvoja obrazovnih programa
Pokazatelj ostvarenja	Definirana i usvojena metodologija istraživanja potreba tržišta rada u gradu Zagrebu Udruženja poslodavaca i zainteresirani poslodavci sudjelovali u izradi metode
Nositelj mjere	Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, Hrvatska gospodarska komora (HGK), Hrvatska udruga poslodavaca (HUP), Obrtnička komora Zagreb, istraživačke organizacije na području tržišta rada u suradnji s Gradskim uredom za gospodarstvo, rad i poduzetništvo

Sunositelji mjere	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Razvoj postupaka za redovitu i kontinuiranu provedbu analize potreba poslodavaca sukladno metodologiji Hrvatskog kvalifikacijskog okvira
Aktivnost 2	Provedeno pilot istraživanje i usvojena metodologija
Aktivnost 3	Redovita godišnja provedba istraživanja
Aktivnost 4	Predlaganje upisnih kvota i nastavnih programa strukovnih škola u Zagrebu temeljem rezultata istraživanja

Mjera 1.2.	Promocija važnosti profesionalnog usmjeravanja i kvalitetnog izbora zanimanja među učenicima u završnim razredima osnovnih i srednjih škola
Pokazatelj ostvarenja	Broj različitih brošura i letaka o različitim mogućnostima školovanja i odnosa zanimanja s potrebama tržišta rada Broj organiziranih događanja za učenike (dani otvorenih vrata, sajmovi i sl.) Broj učenika obuhvaćen aktivnostima promoviranja i informiranja o deficitarnim zanimanjima među učenicima Proširen i unaprijeđen sustav stipendiranja za deficitarna zanimanja
Nositelj mjere	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport, Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, Obrtnička komora Zagreb
Sunositelji mjere	Osnovne i srednje škole u Zagrebu, Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, Sveučilište u Zagrebu
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Provesti aktivnosti informiranja učenika osnovnih i srednjih škola o mogućnostima i važnosti kvalitetnog izbora zanimanja
Aktivnost 2	Pripremiti informativne materijale i promovirati deficitarna zanimanja; organizirati događanja za učenike
Aktivnost 3	Proširiti i dodatno razviti sustav stipendiranja deficitarnih zanimanja

Mjera 1.3.	Razviti i provesti model jačanja informacijske pismenosti učenika u osnovnim i srednjim školama
Pokazatelj ostvarenja	Razvijen učinkovit model jačanja informacijske pismenosti učenika u osnovnim i srednjim školama Pojačani kapaciteti odgojno-obrazovnih radnika za korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija u nastavi Pojačana opremljenost škola informatičkom i laboratorijskom

	opremom Broj izrađenih programa/kurikuluma fakultativnih/izvannastavnih aktivnosti jačanja informacijske pismenosti: digitalne, čitalačke, medijske, višejezične, matematičke, prirodoslovne Broj organiziranih događanja za učenike (dani otvorenih vrata, sajmovi) Broj škola s pojačanim kapacitetima i razvijenim novim ili unaprijeđenim programima za jačanje informacijske pismenosti
Nositelj mjere	Osnovne i srednje škole
Sunositelji mjere	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Definirati najučinkovitiji model jačanja informacijske pismenosti učenika u osnovnim i srednjim školama Poseban naglasak staviti na darovite učenike
Aktivnost 2	Ojačati materijalne i kadrovske kapacitete osnovnih i srednjih škola za primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT) u nastavi te razvoj i provedbu aktivnosti usmjerenih na jačanje informacijske pismenosti učenika
Aktivnost 3	Razviti i provesti programe fakultativnih/izvannastavnih aktivnosti za jačanje informacijske pismenosti
Aktivnost 4	Pripremiti informativne materijale i promovirati novonastale programe putem javnih događanja

Mjera 1.4.	Predložiti mrežu strukovnih škola i programa usklađenih s potrebama tržišta rada i daljnjeg razvoja grada Zagreba
Pokazatelj ostvarenja	Uspostavljena platforma za umrežavanje strukovnih škola koja se bavi usklađivanjem programa s potrebama tržišta rada Broj nastavnika koji je educiran o potrebama i načinu usklađivanja programa s potrebama tržišta rada Broj postojećih programa u srednjim školama s moderniziranim i modificiranim sadržajima prema nalazima analize potreba tržišta rada Broj predloženih programa za modernizaciju u srednjim školama kao odgovor na potrebe tržišta rada Broj strukovnih programa prilagođenih osobama s invaliditetom Broj škola prilagođenih osobama s invaliditetom
Nositelj mjere	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport
Sunositelji mjere	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, srednje škole u Zagrebu

Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Organizirati radionice za ravnatelje i nastavnike srednjih škola u Zagrebu, informirati ih o rezultatima istraživanja potreba tržišta rada i potrebama za unapređenjem programa i umrežavanjem
Aktivnost 2	Uspostaviti platformu za suradnju/umrežavanje strukovnih škola i mrežu programa temeljenih na kurikularnoj reformi i Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
Aktivnost 3	Osigurati stručnu pomoć u moderniziranju i modificiranju postojećih programa (uključujući razvoj izvannastavnih i drugih fakultativnih aktivnosti) prema iskazanim potrebama, a sukladno pozitivnoj zakonskoj legislativi u području obrazovanja
Aktivnost 4	Predložiti programe koje bi trebalo modernizirati
Aktivnost 5	Prilagoditi strukovne programe osobama s invaliditetom te opremiti škole rampama i pomagalicama

Mjera 1.5.	Osiguranost uvjeta (materijalnih i stručnih) za održavanje praktične nastave i povezivanje s poslodavcima u strukovnom obrazovanju, uz koordiniranu suradnju škola radi boljeg korištenja postojećih kapaciteta
Pokazatelj ostvarenja	Broj škola opremljenih relevantnom opremom u skladu s Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta Broj nastavnika educiranih o načinima ostvarivanja suradnje te o primjerima dobre prakse iz zemlje i inozemstva Broj poslodavaca uključenih u provedbu mjere Broj poboljšanih/novih primjera praktične nastave Broj škola koje zajednički koriste opremu/nastavna sredstva unutar mreže škola
Nositelj mjere	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport
Sunositelji mjere	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, srednje škole u Zagrebu, poslodavci
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Stvoriti platformu za susret i međusobno umrežavanje škola te škola i poslodavaca
Aktivnost 2	Osmisliti i provesti program edukacije nastavnika i poslodavaca o načinima ostvarivanja koordinacije i suradnje u provedbi praktične nastave
Aktivnost 3	Osigurati tehničku pomoć u pripremi partnerskih projekata škola i

	poslodavaca za nabavku potrebne opreme
Aktivnost 4	Poboljšati izvođenje praktične nastave temeljene na mreži škola i programa, odnosno na Državnom pedagoškom standardu srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i Odluci o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta

Mjera 1.6.	Uvođenje izbornih predmeta i izvannastavnih aktivnosti u sustavu visokoškolskog obrazovanja u suradnji s poduzetnicima, tehnološkim parkovima i organizacijama civilnog društva, kako bi studenti mogli dobiti bolji uvid u zahtjeve budućeg zanimanja uz osiguravanje obostrane podrške
Pokazatelj ostvarenja	Broj izbornih predmeta i izvannastavnih aktivnosti na fakultetima pripremljenih u suradnji s poslodavcima i tehnološkim parkovima putem kojih studenti mogu steći uvid u buduća zanimanja te broj studenata koji su pohađali ove predmete i aktivnosti. Broj sati pružene podrške studentima od strane poslodavaca
Nositelj mjere	Grad Zagreb, Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o., visokoškolske ustanove
Sunositelji mjere	Udruženja poslodavaca, Obrtnička komora Zagreb i poslodavci
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Pripremiti planove rada za izborne predmete i izvannastavne aktivnosti na pojedinim fakultetima, koristeći platformu iz mjere 1.4.; definirati sadržaje, obaveze poslodavaca, način subvencioniranja mentora
Aktivnost 2	Uvesti nove izborne predmete i izvannastavne aktivnosti na pojedinim visokoškolskim ustanovama, vodeći se rezultatima analize potreba tržišta rada i u suradnji s poslodavcima, tehnološkim parkovima i organizacijama civilnog društva
Aktivnost 3	Objaviti preporuke za upisne kvote na fakultetima u gradu Zagrebu temeljem provedenih analiza potreba i trendova na tržištu rada

Mjera 1.7.	Korištenje postojećih verificiranih programa i izrada/modernizacija programa obrazovanja odraslih za prekvalifikaciju, osposobljavanje i usavršavanje odraslih, sukladno identificiranim kratkoročnim i dugoročnim potrebama u gospodarstvu
Pokazatelj ostvarenja	Broj novih/moderniziranih verificiranih programa obrazovanja odraslih za prekvalifikaciju, osposobljavanje i usavršavanje Broj polaznika programa Broj zaposlenih polaznika nakon pohađanja tih programa
Nositelj mjere	Ustanove za obrazovanje odraslih

Sunositelji mjere	Grad Zagreb, Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o., Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, Obrtnička komora Zagreb, Udruženje obrtnika Grada Zagreba
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Izraditi nove/modernizirati postojeće prioritetne programe obrazovanja odraslih za prekvalifikaciju, osposobljavanje i usavršavanje odraslih u skladu s potrebama u gospodarstvu te sukladno važećim procedurama
Aktivnost 2	Definirati i osigurati program potpora za polaznike prioritetnih obrazovnih programa i provedbu tih programa, u suradnji Grada Zagreba i zainteresiranih poslodavaca, komora i udruga poslodavaca te ustanova za obrazovanje odraslih
Aktivnost 3	Pratiti broj zaposlenih po programima nakon završetka prekvalifikacije i osposobljavanja te unapređivati programe da adekvatno odgovaraju potrebama tržišta rada

Mjera 1.8.	Jačanje kapaciteta za neformalno učenje kroz podršku nastavnicima, poslodavcima, razvoj sadržaja e-učenja i verificiranje neformalnog i informalnog učenja te razvoj mentorstva
Pokazatelj ostvarenja	Broj postojećih i novih programa neformalnog učenja za podršku nastavnicima i poslodavcima Broj polaznika programa neformalnog učenja Broj programa e-učenja
Nositelj mjere	Pružatelji usluga cjeloživotnog učenja
Sunositelji mjere	Grad Zagreb, Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o.
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Zagovarati provođenje mehanizama vrednovanja (priznavanje, dokumentiranje, verificiranje) neformalnog i informalnog učenja u Hrvatskoj odnosno priznavanja cijelog raspona znanja, vještina i kompetencija pojedinca, kroz buduće centre kompetencija sukladno zakonskim propisima i Hrvatskom kvalifikacijskom okviru.
Aktivnost 2	Kreirati nove fleksibilne programe, kao brz odgovor na potrebe
Aktivnost 3	Informirati nastavnike i poslodavce o programima neformalnog učenja
Aktivnost 4	Poticati razvoj programa e-učenja
Aktivnost 5	Razviti model mentorstva u poduzetništvu

Prioritetno područje – Sustav podrške zapošljavanju

Strateški cilj 2: Proširiti i unaprijediti lokalni sustav podrške za zapošljavanje i aktivaciju na tržištu rada.

Ovaj strateški cilj kroz svoje mjere želi aktivirati sve lokalne resurse i kapacitete organizacije na području Grada Zagreba kako bi se unaprijedilo funkcioniranje mehanizama tržišta rada i poboljšala kvaliteta interakcije između poslodavaca i posloprimaca. U proteklom razdoblju su se kapaciteti raznih organizacija značajno razvili kako bi pružale specijalizirane usluge i podrške vezane za uključivanje i interakciju na tržištu rada te se kroz ovaj cilj želi taj potencijal sustavno aktivirati.

Mjera 2.1.	Razvoj kapaciteta lokalnih dionika u svim sektorima za podršku za zapošljavanje, međusobnu suradnju i povezivanje, posebice za ranjive skupine
Pokazatelj ostvarenja	Broj predstavnika lokalnih dionika koji su prošli edukaciju za pružanje podrške za zapošljavanje Broj partnerskih projekata koji doprinose većoj zapošljivosti, posebno ranjivih skupina Broj socijalnih inovacija u području zapošljavanja, posebice za ranjive skupine Broj usluga usmjerenih na povećanje zapošljivosti i zapošljavanje, posebno ranjivih skupina
Nositelj mjere	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba (LPZ Zagreb)
Sunositelji mjere	Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, obrazovne institucije, organizacije civilnog društva, poslodavci, Obrtnička komora Zagreb, Hrvatska gospodarska komora (HGK), Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Usklađivanje rada i umrežavanje lokalnih dionika radi pružanja podrške za zapošljavanje
Aktivnost 2	Jačanje suradnje i partnerstva lokalnih dionika radi pripreme i provedbe kvalitetnih projekata u području zapošljavanja
Aktivnost 3	Razvoj socijalnih inovacija koje doprinose zapošljavanju
Aktivnost 4	Razvoj usluga koje doprinose zapošljavanju i posebnih oblika podrške za pojedine ranjive skupine na tržištu rada

Mjera 2.2.	Jačanje kompetencija radne snage za lakše uključivanje u tržište rada, temeljem praćenja potražnje na lokalnom tržištu rada, posebno za mjere
-------------------	---

	aktivacije
Pokazatelj ostvarenja	Broj osoba uključenih u radionice u cilju jačanja mekih kompetencija (jačanje samopouzdanja, komunikacijske i prezentacijske vještine, pisanje životopisa i sl.) Broj osoba uključenih u programe neformalnog učenja u cilju stjecanja općih i stručnih kompetencija (npr. informatičke) Broj razvijenih i provedenih programa za pripremu za zapošljavanje osoba s invaliditetom i drugih ranjivih skupina Razvijeni modeli za aktivaciju dugotrajno nezaposlenih
Nositelj mjere	Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba (LPZ Zagreb)
Sunositelji mjere	Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, obrazovne institucije, organizacije civilnog društva, poslodavci, Obrtnička komora Zagreb, Hrvatska gospodarska komora (HGK)
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Osmišljavanje i provedba radionica i programa neformalnog učenja u cilju jačanja kompetencija radne snage za lakše uključivanje u tržište rada
Aktivnost 2	Osmišljavanje i provedba programa za pripremu za zapošljavanje ranjivih skupina na tržištu rada
Aktivnost 3	Razvoj novih modela aktivacije dugotrajno nezaposlenih osoba radi očuvanja postojećih kompetencija i stjecanja novih potrebnih za tržište rada

Mjera 2.3.	Povećati dostupnost informacija o sustavu i oblicima podrške zapošljavanju i aktivaciji od strane svih lokalnih dionika na tržištu rada
Pokazatelj ostvarenja	Jedinstvena platforma za informiranje o sustavu i oblicima podrške za zapošljavanje na lokalnoj razini Broj pružatelja usluga informiranja i podrške zapošljavanju na lokalnoj razini Broj korisnika informacija s uspostavljene platforme za informiranje o sustavu i oblicima podrške zapošljavanju na lokalnoj razini
Nositelj mjere	Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba (LPZ Zagreb)
Sunositelji mjere	Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, Grad Zagreb, obrazovne institucije, organizacije civilnog društva, poslodavci, Obrtnička komora Zagreb/Udruženje obrtnika Grada Zagreba i Hrvatska gospodarska komora (HGK)

Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Uspostava platforme za informiranje o sustavu i oblicima podrške zapošljavanju na lokalnoj razini
Aktivnost 2	Razvoj i pilot provedba modela za podršku zapošljavanja
Aktivnost 3	Informiranje i pružanje podrške zapošljavanju i aktivaciji od strane svih lokalnih dionika na tržištu rada

Mjera 2.4.	Definiranje i provedba lokalnih mjera poticanja zapošljavanja sukladno specifičnim potrebama tržišta rada
Pokazatelj ostvarenja	Broj osmišljenih lokalnih mjera poticanja zapošljavanja sukladno specifičnim potrebama tržišta rada Broj pruženih usluga podrške zapošljavanju i samozapošljavanju dugotrajno nezaposlenih osoba Broj osoba koje su zaposlene temeljem lokalnih mjera poticanja zapošljavanja Broj pružatelja usluge individualne podrške za zapošljavanje Broj korisnika usluga pružatelja individualne podrške za zapošljavanje
Nositelj mjere	Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba (LPZ Zagreb)
Sunositelji mjere	Grad Zagreb, Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o, Obrtnička komora Zagreb, Hrvatska gospodarska komora (HGK)

Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Definiranje programa lokalnih mjera poticanja zapošljavanja pojedinih skupina kojima je otežan pristup tržištu rada sukladno specifičnim potrebama tržišta rada
Aktivnost 2	Promocija i pilot provedba programa lokalnih mjera poticanja zapošljavanja
Aktivnost 3	Promicanje i podrška zapošljavanju i samozapošljavanju dugotrajno nezaposlenih osoba i osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada (žene, mladi bez radnog iskustva, osobe s invaliditetom, pripadnici romske nacionalne manjine)
Aktivnost 4	Poticanje individualnog pristupa tražiteljima zaposlenja, posebno osobama u nepovoljnom položaju na tržištu rada

Mjera 2.5.	Razvoj modela i kapaciteta za uključivanje na tržište rada korisnika zajamčene minimalne naknade (ZMN) koji izvršavaju obvezu uključivanja u rad za opće dobro te u svrhu stjecanja radnog iskustva i prekvalifikacija
Pokazatelj ostvarenja	Broj uključenih korisnika na tržište rada Broj uključenih korisnika prava na zajamčenu minimalnu naknadu u rad za opće dobro u svrhu stjecanja radnog iskustva Broj korisnika koji su stekli radno iskustvo Broj korisnika kojima je omogućena prekvalifikacija kako bi bili konkurentniji na tržištu rada
Nositelj mjere	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom
Sunositelji mjere	Centar za socijalnu skrb, organizacije civilnog društva, Zagrebački holding d.o.o., domovi za starije osobe, ustanove za obrazovanje odraslih
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Izrada baze institucija i organizacija koje rade za opće dobro i njihovih potreba za uključivanjem korisnika prava na zajamčenu minimalnu naknadu u svoj rad
Aktivnost 2	Uključivanje korisnika prava na zajamčenu minimalnu naknadu u rad za opće dobro
Aktivnost 3	Ispitivanje potreba tržišta rada u svrhu definiranja potrebnih kvalifikacija
Aktivnost 4	Uključivanje korisnika u programe prekvalifikacije
Aktivnost 5	Izrada modela za praćenje uspješnosti polaznika uključenih u programe prekvalifikacije

Prioritetno područje – Poduzetništvo i samozapošljavanje

Strateški cilj 3: Osigurati uvjete za stvaranje novih i očuvanje postojećih radnih mjesta razvojem ljudskih potencijala za razvoj, rast i održivost poslovnih subjekata.

Ovaj strateški cilj usmjeren je na podizanje konkurentnosti poduzetnika kroz podršku za razvoj i osiguravanje kompetentnih ljudskih potencijala. Analiza stanja u gospodarstvu ukazuje na pozitivne trendove u poslovanju i povećanju zapošljavanja posebice kod malih poduzetnika. S druge strane, analiza stanja u obrazovanju ukazuje na sve manji broj polaznika srednjoškolskog obrazovanja, gdje je pad u trogodišnjim programima značajan. Takva situacija ukazuje kako se poslodavci moraju aktivno uključiti u proces razvoja ljudskih potencijala kako bi zadovoljili svoje potrebe za kadrovima, ali i da kvalitetno upravljaju postojećim kadrovima za podizanje produktivnosti.

Mjere unutar ovog strateškog cilja usmjerene su na pružanje podrške poduzetnicima početnicima u razvoju, postojećim poduzetnicima u njihovom rastu, kao i novim poduzetnicima i investitorima na području Grada Zagreba za ulaganje, a sve s ciljem kako bi se sačuvala postojeća i stvorila nova radna mjesta. S obzirom na to da je ova Strategija usmjerena na razvoj ljudskih potencijala, u kontekstu ovog cilja naglasak je stavljen na usmjerenje prema mjerama koje razvijaju ljudski potencijal samih poduzetnika i njihovih zaposlenika, kako bi se stvarali preduvjeti kroz rast i konkurentnost za povećanje potražnje za novim zaposlenicima. Kroz ostale ciljeve Strategije djelovat će se s ciljem da se osigura kvalitetna i pravovremena ponuda na tržištu rada koja može zadovoljiti ovakvu potražnju.

Mjera 3.1.	Pružati savjetodavnu podršku poduzetnicima početnicima te malim i srednjim poduzetnicima kroz mentorstvo, edukacije i treninge za razvijanje i testiranje poslovnih modela u svrhu razvoja poslovnih subjekata te za jačanje kapaciteta za upravljanje rastom
Pokazatelj ostvarenja	Broj poduzetnika (osoba) početnika koji su sudjelovali u programima edukacija i mentorstva Broj poduzetnika koji su registrirali trgovačko društvo ili su u postupku osnivanja Broj sudionika edukacija i korisnika poslovnog mentorstva za podršku u prijenosu poslovanja Broj promotivnih događanja o planiranju prijenosa poslovanja i broj distribuiranih promotivnih materijala Broj sudionika na događanjima za uspostavljanje kontakta između ponuđača i potencijalnih kupaca u prijenosu poslovanja Broj poduzetnika (uključujući i početnike) koji su preuzeli postojeći poslovni pothvat Broj poduzetnika uključenih u edukacije i mentorstvo za razvoj franšiznih mreža Broj poduzetnika uključenih u edukacije i mentorstvo za upravljanje rastom
Nositelj mjere	Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o. i druge poduzetničke potporne

	institucije, Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
Sunositelji mjere	Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, udruženja poslodavaca, Obrtnička komora Zagreb, Udruženje obrtnika Grada Zagreba, ustanove visokoškolskog obrazovanja
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Pružanje edukacija i mentorstva za pokretanje poslovnih pothvata; razvoj franšize i sl.
Aktivnost 2	Pružanje edukacija i mentorstva za preuzimanje (kupovinu) postojećih poslovnih pothvata i promoviranje modela preuzimanja poslovnih pothvata kao oblika poticanja poduzetništva
Aktivnost 3	Pružanje edukacija i mentorstva za razvijanje franšize
Aktivnost 4	Provedba edukacije i pružanje poslovnog mentorstva poduzetnicima u područjima strateškog planiranja, marketinga, upravljanja financijama i operacijama u cilju efikasnijeg upravljanja rastom poslovnih subjekata
Aktivnost 5	Pružanje edukacija i mentorstva za razvoj društvenog poduzetništva
Aktivnost 6	Osiguravanje osnovnih prostornih uvjeta za poduzetnike početnike kroz start-up inkubatore, <i>co-working</i> prostore najkasnije tijekom prve godine poslovanja

Mjera 3.2.	Razvoj i ulaganje kod postojećih poduzetnika (malih i srednjih) u poduzetničke vještine i efikasno upravljanje ljudskim potencijalima u cilju razvoja cjelokupnog potencijala zaposlenika u poslovanju
Pokazatelj ostvarenja	Broj provedenih analiza stanja i potreba pojedinih poslovnih subjekata Broj poduzetnika koji su sudjelovali u edukacijama i primili savjetodavnu podršku za unapređenje poslovnih procesa Stvorena platforma za povezivanje poslodavaca s organizacijama civilnog društva za zapošljavanje ranjivih skupina Broj poslodavaca koji su sudjelovali u radu platforme Broj zaposlenih pripadnika ranjivih skupina kroz suradnju temeljem platforme
Nositelj mjere	Institut za razvoj tržišta rada, Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o.
Sunositelji mjere	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, organizacije civilnog društva, organizacije za razvoj ljudskih potencijala, udruženja poslodavaca i Obrtnička komora Zagreb, ustanove visokoškolskog obrazovanja
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Razvoj i provedba modela procjene stanja upravljanja ljudskim

	resursima na razini pojedinog poslovnog subjekta, analiza poduzetničkog profila vlasnika i analiza potražnje za ljudskim potencijalima
Aktivnost 2	Provedba edukacija i pružanje savjetodavne podrške za unapređenje poslovnih procesa, posebice upravljanja ljudskim potencijalima, za povećanje produktivnosti
Aktivnost 3	Stvaranje platforme za povezivanje poslodavaca s organizacijama civilnog društva za zapošljavanje ranjivih skupina na tržištu rada i pružanje stručne podrške u integraciji tih osoba u pojedino radno okruženje

Mjera 3.3.	Poticanje razvoja društvenog poduzetništva
Pokazatelj ostvarenja	Broj društvenih poduzetnika koji su primili financijsku potporu Postotak izvršenja zadanih ciljeva društvenih poduzetnika koji su primili financijsku potporu Broj društvenih poduzetnika koji su primili savjetodavnu podršku za uključivanje ranjivih skupina Broj sudionika promotivnih događanja Broj novih društvenih poduzetnika na području grada Zagreba
Nositelj mjere	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
Sunositelji mjere	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o., udruženja poslodavaca, Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Zagreb, organizacije civilnog društva.
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Pružanje financijske potpore razvoju i poslovanju društvenih poduzetnika
Aktivnost 2	Pružanje savjetodavne podrške za uključivanje pripadnika ranjivih skupina na tržištu rada u društvenom poduzetništvu
Aktivnost 3	Promoviranje koncepta društvenog poduzetništva među postojećim i potencijalnim poduzetnicima kroz edukacije i javna događanja, kako bi ih se potaknulo za društveno-poduzetničko djelovanje

Mjera 3.4.	Izraditi model i kontinuirano analizirati stanje i trendove ponude i potražnje na tržištu rada Grada Zagreba te kvalitetno javno predstavljanje informacija prema poduzetnicima i potencijalnim investitorima
Pokazatelj ostvarenja	Razvijen model za analizu stanja i trendova

Grad Zagreb

Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo

Lokalno partnerstvo
za zapošljavanje
Grada Zagreba

	Razvijen sustav informatičke podrške za provedbu modela Broj objavljenih godišnjih slika regionalnog tržišta rada Grada Zagreba
Nositelj mjere	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
Sunositelji mjere	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba (LPZ Zagreb), organizacije za istraživanja na tržištu rada
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Razviti lokalni model za analizu stanja i trendova na tržištu rada Grada Zagreba kroz rad stručne radne skupine lokalnih dionika
Aktivnost 2	Razvoj sustava za informatičku podršku za prikupljanje i javno predstavljanje rezultata analize
Aktivnost 3	Uspostavljanje stručnog panela predstavnika dionika regionalnog tržišta rada i Lokalnog partnerstva za zapošljavanje za izradu godišnje slike stanja i trendova na regionalnom tržištu rada Grada Zagreba

Prioritetno područje – Jačanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba

Strateški cilj 4: Jačanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba sukladno Operativnom protokolu LPZ-a.

Mjera 4.1.	Osigurati materijalne i ljudske resurse za rad Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba (LPZ) i Tehničkog tajništva LPZ-a
Pokazatelj ostvarenja	Broj stalno zaposlenih osoba u Tehničkom tajništvu Broj angažiranih povremenih suradnika Broj komunikacijskih kanala osiguranih za promociju LPZ-a
Nositelj mjere	Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o.
Sunositelji mjere	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Osigurati stručni kadar za rad u Tehničkom tajništvu LPZ-a Grada Zagreba kao i dodatne povremene stručne kadrove za provedbu pojedinih aktivnosti LPZ-a u skladu s usvojenim Operativnim protokolom
Aktivnost 2	Osigurati resurse za kontinuirano korištenje komunikacijskih kanala za promociju LPZ-a putem internetske stranice i promotivnih materijala

Mjera 4.2.	Provoditi aktivnosti utvrđene Operativnim protokolom LPZ-a
Pokazatelj ostvarenja	Broj informativnih kanala korištenih za promociju LPZ-a Broj održanih Zagrebačkih razgovora o zapošljavanju Broj objavljenih godišnjih analiza regionalnog tržišta rada Broj razvijenih projekata putem PIIP Foruma Izrađeno izvješće o vrednovanju Strategije
Nositelj mjere	Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o. (Tehničko tajništvo LPZ-a)
Sunositelji mjere	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, organizacije članice LPZ-a
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Informirati članice i javnost o radu LPZ-a putem internetske stranice LPZ-a, izrade godišnjeg izvješća o radu LPZ-a, tromjesečnog biltena LPZ-a, sudjelovanje LPZ-a na Sajmu poslova Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i sudjelovanje u zajedničkim sastancima
Aktivnost 2	Provoditi godišnje tri „Zagrebačka razgovora o zapošljavanju“ vezana za pojedina tematska područja, jedan zajednički okrugli stol

Aktivnost 3	Provoditi godišnju analizu regionalnog tržišta rada temeljem uspostavljene metodologije i godišnje predstavljanje rezultata analize
Aktivnost 4	Provoditi PIIP (Projekti-Intervencija-Implementacija-Partnerstvo) forume, koji predstavljaju metodu za osmišljavanje projekata i platformu za stvaranje partnerstava (koja je razvijena tijekom projekta za pomoć razvoju LPZ-a), jednom godišnje za razvoj projekata i uspostavljanje partnerstava u svrhu ostvarenja mjera i ciljeva ove Strategije
Aktivnost 5	Praćenje provedbe tijekom provedbe i priprema godišnjih izvješća te vrednovanje ostvarenja Strategije po njenom završetku

Mjera 4.3.	Povezivati LPZ Grada Zagreba s ostalim lokalnim partnerstvima za zapošljavanje u Hrvatskoj za ostvarivanje doprinosa pri definiranju nacionalnih mjera za poticanje zapošljavanja, naročito s onim u županijama koje prirodno gravitiraju Zagrebu (Zagrebačka, Krapinsko-zagorska i dr.)
Pokazatelj ostvarenja	Broj kontakata s drugim lokalnim partnerstvima za zapošljavanje i broj uključenih partnerstava
Nositelj mjere	Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o. (Tehničko tajništvo LPZ-a)
Sunositelji mjere	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, organizacije članice LPZ-a
Opis aktivnosti za provedbu mjere	
Aktivnost 1	Održavati neformalne kontakte s drugim lokalnim partnerstvima za zapošljavanje za razmjenu iskustava o radu
Aktivnost 2	Informiranje ostalih LPZ-a o provedenim analizama regionalnog tržišta rada i pozivanje za uključivanje u inicijative razvoja projekta i razvoja nacionalnih i lokalnih mjera za poticanje zapošljavanja

9. HORIZONTALNE MJERE

U ciljeve, mjere i aktivnosti Strategije ugrađene su tzv. horizontalne mjere u području jednakih mogućnosti, održivog razvoja i dobrog upravljanja u skladu s praksom na razini Europske unije u procesima strateškog planiranja.

U području jednakih mogućnosti, mjere i aktivnosti Strategije posebno su usmjerene na uključivanje ranjivih skupina na tržište rada, stvaranje jednakih mogućnosti i prilagođeni pristup sukladno potrebama tih skupina.

U području održivog razvoja, Strategija doprinosi ostvarenju globalnih ciljeva održivog razvoja koji su prožeti kroz sva prioritetna područja Strategije te predstavljaju okvir za provedbu svih mjera.

U području dobrog upravljanja, Strategija u potpunosti integrira ovu mjeru kroz djelovanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba koje na partnerskoj osnovi organizacija iz javnog, civilnog i privatnog sektora djeluje na razvoju i provedbi mjera i aktivnosti Strategije. Partnerski pristup je posebno naglašen u Strategiji kako bi se postigli dugoročno pozitivni učinci na razvoj ljudskog potencijala i kvalitete života stanovnika Grada Zagreba.

10. FINANCIRANJE PROVEDBE STRATEGIJE

Planirani iznos ulaganja za razdoblje 2017. - 2020. će se osigurati iz različitih izvora, a prema mogućnostima - gradski proračun, državni proračun, fondovi Europske unije (npr. Europski socijalni fond, Erasmus+) te kroz aktivnosti ostalih relevantnih dionika i partnera.

11. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE

Nakon usvajanja ove Strategije, Tehničko tajništvo će u suradnji s Gradskim uredom za gospodarstvo, rad i poduzetništvo Grada Zagreba i LPZ-om prirediti plan praćenja (monitoringa), kako bi se učinkovito upravljalo provedbom te pravovremeno ukazalo na moguće rizike i probleme u provedbi te kako bi se poduzele adekvatne aktivnosti za uspješan nastavak implementacije.

Planom praćenja će se definirati način prikupljanja podataka iz relevantnih izvora (npr. članova LPZ-a) po pokazateljima definiranim za pojedine mjere te zaduženi za praćenje pojedinih segmenata Strategije, kako bi se utvrdila potrebna poboljšanja, odnosno pravovremeno prilagodilo daljnje planiranje.

Tijekom operativnog praćenja pažnja će, između ostalog, biti usmjerena na aktivnosti i suradnju dionika te uključivanje korisnika. Također će se pratiti uspješnost rada LPZ-a.

Temeljem praćenja provedbe, Tehničko tajništvo će pripremati godišnje izvještaje Skupštini LPZ-a, nadležnim tijelima, kao i zainteresiranoj javnosti o napretku provedbe Strategije.

Sustavno praćenje i izvještavanje će osigurati dovoljno informacija za nositelje provedbe pojedinih mjera, LPZ te Grad Zagreb, za donošenje ocjena o uspješnosti postizanja postavljenih ciljeva u izvještajnom razdoblju, o razlozima za neuspješnu provedbu određenih mjera te o mogućim rješenjima, realnosti planiranih resursa (materijalnih, ljudskih, financijskih) za ostvarenje planiranih ciljeva, relevantnosti planiranih mjera s obzirom na eventualne promijenjene okolnosti u okruženju, financijskoj učinkovitosti provedbe mjera.

Vrednovanje (evaluacija) predstavlja cjelovitu ocjenu provedbe s obzirom na relevantnost, učinkovitost, djelotvornost, ostvareni utjecaj i održivost. Proces vrednovanja i ocjene učinka i utjecaja Strategije provodit će se od strane vanjskih stručnjaka na sredini roka trajanja Strategije te na kraju. Tehničko tajništvo će definirati zadatak za evaluatore, a Grad Zagreb će raspisati natječaj za provoditelje evaluacije.

Evaluacija na sredini roka trajanja Strategije bit će polazišna točka za eventualne potrebne revizije Strategije. Evaluacija na kraju trajanja ove Strategije će osigurati povratne informacije za Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba o relevantnosti, utjecaju, učinkovitosti i uspješnosti provedbe Strategije te dati smjernice za izradu Strategije za sljedeće razdoblje.